

ODDM

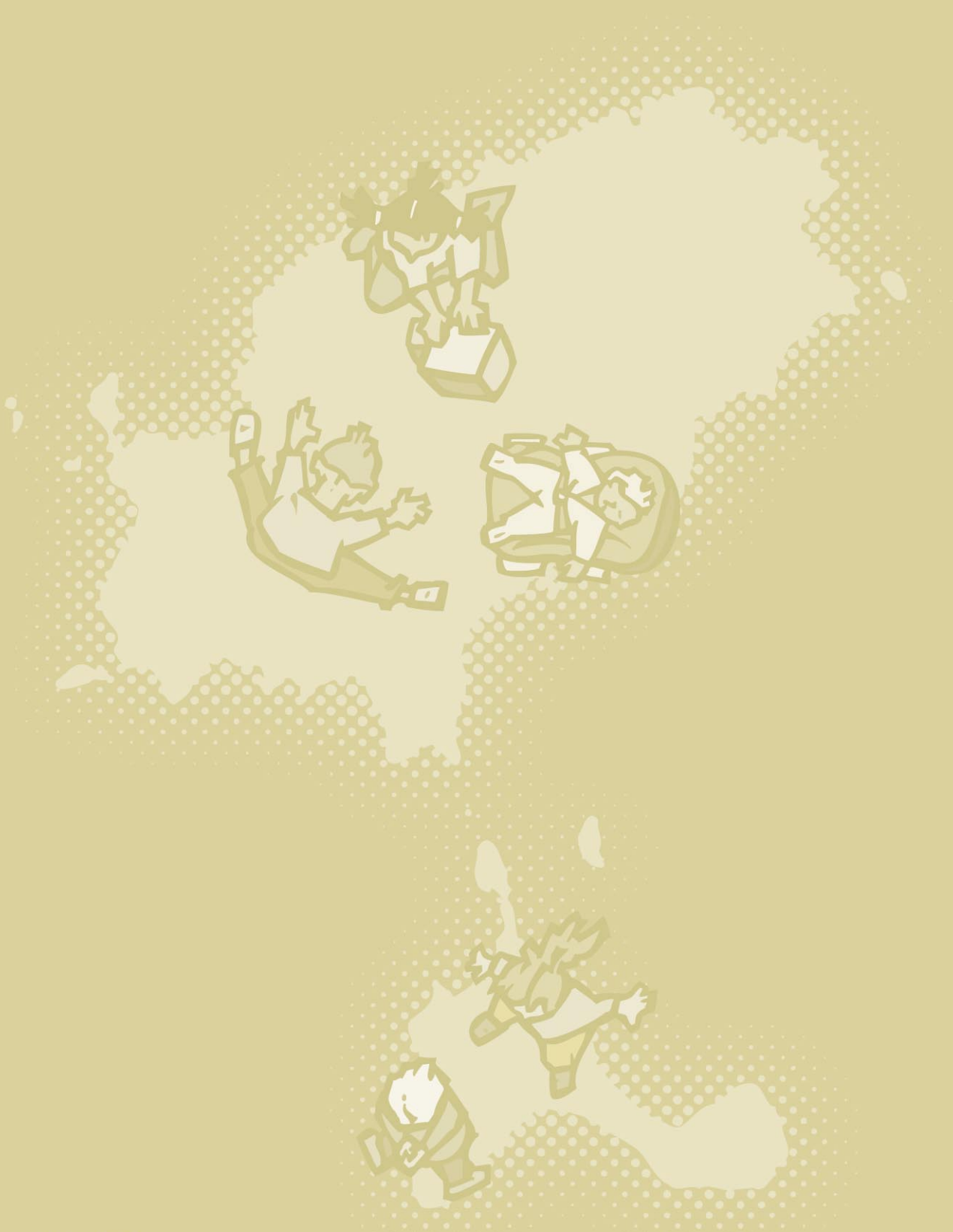

GOVERN
DE LES ILLES BALEARS

Conselleria de Benestar Social

Estudi Guarderies Eivissa i Formentera 2002

Tractament estadístic: IBAE

Enquestadors: IPD

Document elaborat per l'equip tècnic de l'ODDM

Equip tècnic: Antònia Cardona Bonet, Miquel Crespí Font, Lourdes
Lara Julián, Alonso Medinas Prats, Margalida Rubí Tomàs

Direcció: Javier Barés Marticorena

Edita: ODDM. Oficina de Defensa dels Drets del Menor
Conselleria de Benestar Social

Impressió: Planogràfica Balear

Dipòsit legal: PM 137-2003

Imprès en paper reciclat ♻️

Estudi Guarderies **Eivissa i Formentera** 2002

(m)ⁱⁱⁱ Oficina de Defensa
dels Drets del Menor
ODDM

GOVERN
DE LES ILLES BALEARS

Conselleria de Benestar Social

Presentació

La publicació que tens a les mans és una iniciativa de l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor (ODDM) de la Conselleria de Benestar Social del Govern de les Illes Balears. Correspon a l'estudi censal de les 24 escoles d'infants (guarderies, jardins d'infants) obertes a Eivissa i a Formentera en el moment del treball de camp (febrer de 2002).

Aquest estudi pretén reflectir el nivell d'adequació als requisits mínims que marquen el Reial decret 1004/1991, de 14 de juny, pel qual les guarderies s'han de transformar en centres d'educació infantil, l'aplicació del Decret 66/2001, de 4 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació infantil a les Illes Balears, i la normativa europea UNE-EN 1176-1177, sobre seguretat a les àrees de joc.

Per tant, l'estudi dóna resposta a les característiques dels centres, les condicions d'admissió, les tarifes, els serveis, l'alimentació, la capacitat, el personal docent i el no docent, els equips de suport aliats al centre i tota la infraestructura i els espais del primer cicle (0-3 anys), atès que només una guarderia tenia els dos cicles. Pel que fa al currículum, hi apareixen dades referents a la programació, a les àrees que es treballen, a l'avaluació, al model educatiu i a la participació de la família o dels tutors. En l'apartat sobre seguretat i higiene, es tenen en compte la seguretat en el mobiliari, la higiene i la netedat, les àrees de joc i el manteniment i la inspecció d'aquestes.

En aquest document trobareu, entre d'altra normativa, el Reial decret 835/2002, de 2 d'agost, pel qual es modifica el termini d'adequació als requisits mínims establerts en el Reial decret 1004/91 fins al curs 2004-2005.

Vull agrair a totes les guarderies i escoles d'Eivissa i Formentera la seva inestimable col·laboració i les facilitats ofertes als enquestadors, i a l'Institut Balear d'Estadística (IBAE), tot el tractament informàtic de les dades.

Confio que aquest estudi contribueixi a conèixer la realitat de les guarderies a les Pitiüses i a millorar el compliment dels drets dels infants.

Javier Barés Marticorena

Director de l'ODDM

Palma, 4 de desembre de 2002

Guarderies infantils d'Eivissa i Formentera 2002	7
Guarderies enquestades	19
Carta presentació del qüestionari a les escoletes	20
Qüestionari a les escoletes	22
Real Decreto 1004/1991, de 14 junio	37
ANNEX. Modificació del RD	53
Decret 66/2001, de 4 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació infantil a les Illes Balears	54

Guarderies infantils d'Eivissa i Formentera 2002

Per dur a terme l'estudi, hem triat les 24 guarderies d'Eivissa i Formentera, de les quals analitzarem el blocs següents:

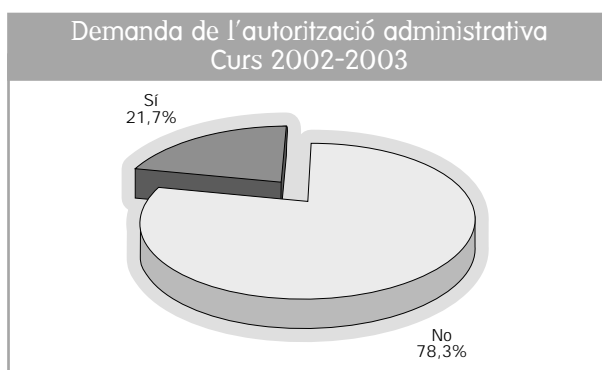
Horari

La mitjana de temps que romanen obertes les guarderies cada dia és de 10 hores; el mínim és de 5 hores i mitja i el màxim, de 12 hores. N'hi ha que tenen horari de mitja jornada i n'hi ha que tenen horari complet.

Característiques del centre

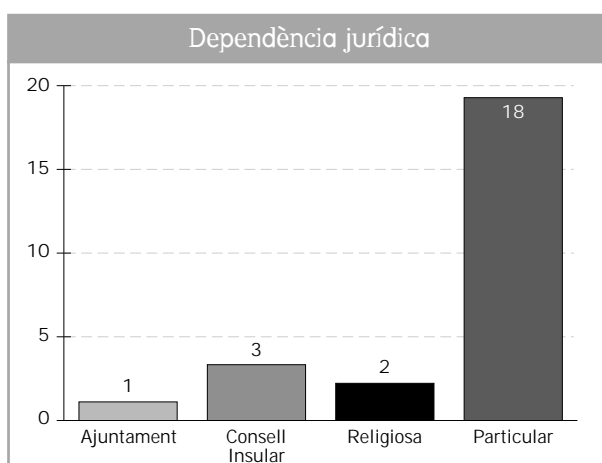
Els anys que es varen concedir els permisos d'obertura dels centres oscil·len entre 1958 i 2001. Fins el moment de la realització de l'enquesta, el 75% de les guarderies no havia demanat autorització administrativa per al curs 2002-2003.

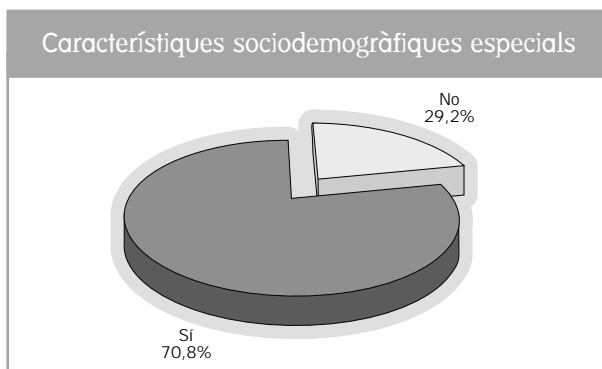
Només estudiarem el primer cicle de les guarderies, ja que totes l'ofereixen i tan sols una ofereix també el segon cicle.

El 58,3% de les guarderies no estan preparades per transformar-se en centres d'educació primària.

El gràfic següent ens mostra la dependència jurídica de les guarderies infantils.

El 70,8% dels centres atenen població amb característiques sociodemogràfiques especials.

El 54,2% de les guarderies estan situades fora del casc urbà. Quasi totes les guarderies (el 91,7%) estan ubicades a edificis d'ús exclusiu o independent. La resta s'ubica als baixos d'edificis.

El 95,8% té accés independent des de l'exterior.

Dos terços dels edificis i dels accessos (el 66,7%) estan lliures de barreres arquitectòniques.

En qüestió de qualitat, tan sols un 17,4% de les guarderies aplica un model de qualitat.

Anàlisi econòmica

Relació de tarifes dels centres:

- Les tarifes mensuals oscil·len entre 90 i 200 euros.
- Les tarifes de menjador estan entre 4 i 120 euros (depèn de si els infants porten o no el menjar de ca seva).

Altres quotes d'alguns centres són:

- Material escolar
- Matrícula anual per a tallers
- Matrícula
- Assegurança escolar
- Transports
- Nadons entre 12-18 mesos
- Només cinc de les guarderies enquestades tenen fonts de finançament.

Serveis que ofereixen els centres

Servei	Centres
Menjador	20
Transport	1
Cura per hores	6
Pediatra	0
Logopèdia	6
Gabinet psicopedagògic	11
Infermeria	1
Altres	1

Alimentació

Els centres tenen diferents horaris de menjador i la diferència radica fonamentalment en el fet que el centre tingui horari complet o de mitja jornada.

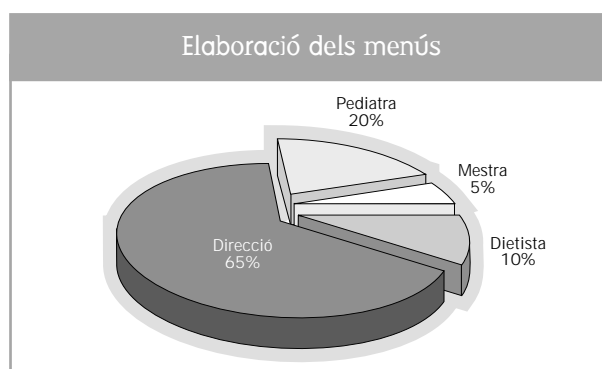
A continuació es detalla la mitjana dels infants que mengen als centres, el nombre màxim dels que ho fan a un centre i l'interval de començament i acabament de la menjada.

	Nombre mitjà d'infants	Nombre màxim d'infants	Hora de començament	Hora d'acabament
Berenar	31	97	8.00-10.30	8.50-11.30
Dinar	15	50	11.30-13.30	12.30-14.30
Berenar	4	12	16.00-17.30	16.30-18.00

A l'hora d'elaborar els menús es té en compte:

- a) **Elaboració pròpia:** el centre elabora el menú.
- b) **Individual:** els infants porten el seu menjar.

En el primer cas el menú és elaborat per la direcció, la dietista, la mestra d'educació infantil i la pediatra.

Tots els menús oferts pel centre són fixos i periòdics. El 95,7% de les persones tenen el carnet de manipulador d'aliments.

Capacitat del centre

El nombre mitjà de places dels centres és de 47,38, amb un màxim de 100 places. El 62,5% dels centres tenen llista d'espera, que oscil·la entre 4 i 45 infants.

Personal no docent del centre

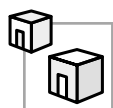
A part de les persones docents, hi ha altres persones que hi col·laboren a l'hora de dur a terme les activitats pròpies del centre.

Personal	% Sí	Nombre de persones
Neteja	79,2	1-2
Cuina	75	1-2
Manteniment	33,3	1
Administratiu	75	1
No docent	27,3	1
Gestoria	50	1
Direcció - coordinació	50	1

Personal docent del centre

Personal	% Sí	Nombre de persones
Mestre d'educació infantil	54,2	1-4
Professor d'EGB especialitzat en preescolar	16,7	1
Tècnic superior en educació infantil	83,3	1-6
Tècnic específic en jardí d'infància	37,5	1
Pedagog	12,5	1
Psicòleg	12,5	1
Altres	25,0	1
-Cursant mestre d'educació infantil		
-Monitor de temps lliure		
-Auxiliars		
-Puericultura		
-Mestre especialitzat en pedagogia i terapeuta		
-Assistents infantils		

Equips de suport aliens al centre

Les guarderies enquestades tenen el personal docent següent:

Personal	Centres	% Sí
Logopèdia	19	79,2
Psicòleg	19	79,2
Pedagog	17	70,8
Equip d'atenció primària	23	95,8
Equip sanitari	5	20,8
Altres	7	29,2
-Serveis socials	8,3	
-Assegurança sanitària	12,5	

PRIMER CICLE

El nombre d'alumnes de les guarderies del primer cicle oscil·la entre 12 i 68 infants, dels quals de 0 a 4 infants tenen NEE. El 70,8 % de les guarderies tenen almenys 3 unitats.

Unitats per edat, nombre d'alumnes i ràtios màximes d'alumnes per unitat

Edat	Nombre d'unitats		Nombre total d'alumnes	Nombre màxim d'alumnes per unitat (% Sí)		Nre. de titulats del personal docent	
	Sales	% Sí			(% Sí)	Titulació	% Sí
Fins a 1 any	1	58,3	1-30	1/8	54,2	MEI	4,2
	2	4,2		NEE	4,2	PEP	4,2
1-2 anys	1	83,3	3-24	1/13	83,3	TSEI	29,2
	2	16,7		NEE	8,3	TEJI	12,5
2-3 anys	1	70,8	7-42	1/20	91,7	MEI	16,7
	2	29,2		NEE	4,2	PEP	8,3
						TSEI	62,5
						TEJI	12,5

MEI: mestre d'educació infantil / PEP: professor d'EGB especialitzat en preescolar / TSEI: tècnic superior en educació infantil / TEJI: tècnic especialitzat en jardí d'infància

El 54,2% de les guarderies disposa de personal qualificat en nombre igual al de les unitats +1.
 A la meitat de les guarderies hi ha un MEI o PEP per cada 6 unitats o fracció en el primer cicle.
 El 95,8% de les guarderies afirmen que els infants són atesos en tot moment per personal qualificat.

Sales per a cada unitat, obligatòries quan només hi ha primer cicle

Edat	Sala/unitat 2 m ² /infant, mín. (30m ²)		Nombre total de sales		Sala de repòs i higiene separada		
	% Sí	Sup. en m ²	Sales	%	(% Sí)	Material adient (%)	Mobiliari adient (%)
Fins a 1 any	37,5	24-41	1	50,0	54,2	75,0	75,0
			2	16,7			
			3	8,3			
1-2 anys	58,3	30-49	1	70,8	66,7	95,8	95,8
			2	12,5			
			3	12,5			
2-3 anys	62,5	15-44	1	45,8	62,5	91,7	91,7
			2	33,3			
			3	4,2			
			4	4,2			

Espai per preparar aliments amb capacitat per a equipaments

Edat	% Sí en tenen	Material adient (%)	Mobiliari adient (%)
< 1 any	75,0	75,0	75,0
0-3 anys	41,7	75,0	75,0

Patí de jocs per cada nou unitats d'ús exclusiu del centre (mín. 75 m²) per a infants de fins a 3 anys

Edat	% Sí en tenen	Material adient (%)	Mobiliari adient (%)
Fins a 3 anys	95,8	100,0	100,0

Banys

Banys per sala visible i accessible per a infants de 2-3 anys						
% Sí en tenen	2 lavabos			2 vàters		
	% Sí	Material adient	Mobiliari adient	% Sí	Material adient	Mobiliari adient
62,5	62,5	95,8	95,8	79,2	95,8	95,8

Banys per al personal separats de les unitats i dels serveis dels infants									
% Sí en tenen	Lavabos			Vàters			Dutxes		
	% Sí	Material adient	Mobiliari adient	% Sí	Material adient	Mobiliari adient	% Sí	Material adient	Mobiliari adient
70,8	87,5	87,5	87,5	87,5	87,5	83,3	41,7	45,8	45,8

Altres sales

Sales	% Sí
Despatx de direcció	91,7
Secretaria	4,2
Sala de professors	4,2
Sala sanitària	0,0
Menjador (diferent de la sala d'ús múltiple)	25,0
Altres	16,7
Patis coberts a l'exterior	
Menjador (convertible)	

Currículum

Decret 66/2001, de 4 de maig.

Permanència del menor al centre

La permanència dels infants als centres és de vuit hores o menys.

Programació, documents

Programació, documents	% Sí
Projecte educatiu	77,3
Projecte lingüístic	36,4
Projecte curricular de centre	63,6
Projecte curricular d'etapa	50,0
Programacions	87,5
Projecte general anual	41,7
Reglament de règim intern	87,5
Adaptacions curriculars per a infants amb NEE	41,7
Altres documents	21,7

Entre els altres documents s'hi troben: memòries anuals, fitxes individuals dels alumnes, full informatiu als pares, fitxes de seguiment als alumnes, projectes i programacions internes.

Àrees que es treballen

Àrees	% Sí
Identitat i autonomia personal	100,0
Medi físic i social	100,0
Comunicació i representació	100,0
Altres àrees	27,3

Entre les altres àrees s'hi troben: sortides del centre, psicomotricitat i afectiu, afectiu, religió, respecte i medi rural.

Avaluació

Avaluació	% Sí
Avaluació dels documents	79,2
Avaluació dels projectes d'ensenyament i aprenentatge	100,0
Comunicació amb les famílies de l'avaluació del procés dels infants	100,0
Coordinació pedagògica amb les famílies o tutors	87,5
Periodicitat de les comunicacions i coordinació amb els familiars o tutors:	
Mensual	8,7
Trimestral	65,2
Anual	17,4
Altres	8,7

Dins l'apartat d'altres del punt «Periodicitat de les comunicacions i coordinació amb els familiars o tutors» s'hi troben: dia a dia, seguiments especials, cada sis mesos.

Model educatiu

Entre els mètodes pedagògics que segueixen les escoles hi trobam els següents:

- Globalització
- Psicomotricitat (Montesori i Decroy)
- Companyonia
- Brinco (editorial Onda), Projecte de Lluna (editorial Everest), Colección Pasitos (editorial Monterrey)
- Actiu i participatiu
- Temes individualitzats
- Activitats en què es posa atenció a la participació
- Afecte i educació per als infants
- Afecte i confiança
- Atendre l'infant en tot moment

Les característiques generals dels mètodes pedagògics que segueixen les escoles són les següents:

- Apropar-los al medi i mostrar-los-el.
- Autonomia basada en experimentació i jocs, no-discriminació, respecte, no-diferenciació de sexes, temes transversals i gran importància de la part afectiva.
- Autonomia personal.
- Autonomia, respecte pels companys i per les coses.
- Autonomia, respecte pels altres i per la naturalesa. Neteja. Afecte i estimació pels infants. Relació de convivència.
- Entesa com una actitud davant un procés d'ensenyament-aprenentatge. L'infant és un ésser global.
- Insistent en el respecte, tant de l'entorn com dels companys.
- Insistent en l'autonomia dels infants.
- Individualitat, obertura, autonomia, motivació, socialització, transferència, globalització, constructivisme, etc.
- Murals, contes..., desenvolupament d'unitats didàctiques, colors, nombres, lletres..., cançons.
- Observant els infants, experimentació, manipulació. Utilització de sistemes i recursos naturals.
- Partir de les característiques i les necessitats dels infants d'una manera activa que potencia l'observació i l'experimentació utilitzant elements de la naturalesa com a materials fonamentals.

- Partir de les característiques i les necessitats dels infants amb una metodologia que parteix de l'observació i experimentació amb els recursos naturals com a materials fonamentals.
- Respecte per l'entorn i pels companys.
- Respecte per les persones, les coses, l'entorn en general. Tot amb molta estimació i afecte i aconseguint que l'infant s'adapti al medi.
- Es basa en les necessitats bàsiques dels infants: necessitats ambientals, fisiològiques, lúdiques, comunicatives, afectives, d'autonomia, motrius i de socialització.
- Ser atent amb l'infant, que vegi que s'està amb ell i al seu costat per donar-li suport i guanyar la seva confiança per ensenyar-lo bé.
- Diversos mètodes, intentant treure el millor de cadascú.
- Varietat, individualització. Variant segons les característiques del grup.

El 15% de les guarderies adjunta qualche document breu explicatiu del mètode pedagògic.

Participació de la família o dels tutors

Participació de la família o tutors	% Sí
Activitats de participació	70,8
Xerrades sobre temes educatius	54,2

Entre les activitats de participació de les famílies o dels tutors hi trobam les següents:

- tallers
- sortides
- festes
- aportacions de material
- reunions
- xerrades
- aportacions individuals

SEGURETAT I HIGIENE

Una de les qüestions bàsiques a les guarderies és el seguiment correcte d'unes normes de seguretat i higiene. A continuació es mostra la seguretat i la higiene a les guarderies per parts:

Seguretat en el mobiliari i altres elements

	% Sí
Porta d'entrada que no permet que els infants l'accionin	87,5
Portes d'obertura cap a fora	58,3
Columnes i mobles sense escaires	83,3
Mobles que no puguin caure	100,0
Objectes no tallants	100,0
Angles i caires arrodonits	91,7
Absència de cantons	62,5
Endolls i mecanismes tapats o fora de l'abast de la mà dels infants	100,0
Finestres protegides o amb alçada de 130 cm	83,3
Radiadors protegits	91,3
Ventilació adient	100,0
Il·luminació natural	95,8
Sòl antilliscant	54,2
Hi ha estructures que poden produir caigudes (escalons, jocs, pati)	29,2
Extintors	100,0
Revisions periòdiques a temps	100,0
Sortida d'emergència	79,2
Senyalitzacions	57,9

Higiene i netedat

	% Sí
Trespols rentables i que no produeixen focus d'infecció	100,0
Parets rentables	91,7
Material de jocs i mobiliari rentables	100,0
Vegades que es renten les dependències al dia	
1 vegada	58,3
2 vegades	33,3
3 vegades	8,3
Canvi de roba dels bressols	
Diari	50,0
Cada 2 dies	40,0
Setmanal	10,0
Canvi de llençols	
Diari	25,0
Cada 2 dies	60,0
Setmanal	15,0
Neteja de flassades	
Setmanal	72,7
Mensual	27,3

Àrea de jocs

L'any de creació o instal·lació de l'àrea de jocs va des de 1939 a 2002.

En el 41,7% de les guarderies la instal·lació de l'àrea de joc depèn d'un disseny previ, que el tenen per escrit només un 5% de les guarderies i està realitzat per:

- Direcció
- Fuentemayor
- Kompan
- Consell Insular
- Enginyer i aparellador
- Arquitecte
- Altres

Els criteris per fer els dissenys varen ser els següents:

- Aprofitar les ombres dels arbres i tenir cura de la seguretat dels infants.
- Comoditat i benestar dels infants.
- Complir els requisits de la LOGSE.
- Les normes establertes pels documents oficials del MEC.
- Que fos adequat per als infants.
- Que permetés moviment, desplaçament i no hi hagués perills.
- Seguretat, amplitud i naturalesa.

Encarregat de construir l'àrea de jocs:

	% Sí
Fabricant dels jocs	8,7
Brigada municipal	4,3
Fabricant dels jocs i brigada municipal	8,7
Operari contractat amb aquest fi	78,3

Encarregat de muntar els jocs a l'àrea de jocs:

	% Sí
Fabricant dels jocs	22,7
Brigada municipal	4,5
Operari contractat amb aquest fi	72,7

El 54,2% de les guarderies ha fet modificacions posteriors a la creació o la instal·lació de l'àrea de jocs.

Les modificacions realitzades foren:

- Eliminació d'instal·lacions de jocs peril·losos.
- Aplanar un pati, cobrir el sostre per protegir del sol i de la pluja.
- Posar-hi una barrera separadora.
- Arena delimitada i apartada dels jocs infantils.
- Adequació de l'entrada.
- Posar-hi arena, tobogans, pèrgoles i una caseta de fusta.
- Canvi d'engronsadors metàl·lics per engronsadors de plàstic.
- Folrar el trespòl del porxo amb material antilliscant.
- Canvi de material metàl·lic per material de plàstic.
- Construcció d'un pati nou.
- Canvi de gespa artificial per enrajolat d'exterior.
- S'han adaptat els jocs als infants de fins a 3 anys.
- Separació de patis.

Aquestes modificacions es realitzaren:

- Aproximadament entre 1990 i 1991.
- Des de la inauguració fins avui.
- Fa 2 anys.
- Fa 3 anys.
- Fa 5 o 6 anys.
- Entre els anys 1998 i 2001.
- Es canvien amb molta freqüència les coses de plàstic.

Encarregat de fer les modificacions:

- Ajuntament.
- Direcció.
- Operari contractat.
- Personal educador i un operari.
- Operari, pares i educadors.

Elements de separació entre l'àrea de jocs i l'exterior

Elements de separació	% Sí
Vidres	0,0
Reixa metàl·lica	87,5
Reixa de fusta	17,4
Pilars de formigó	8,7
Parets	83,3
Vegetació	30,4
Altres	8,7

Forma d'accés a l'àrea de joc

Elements de separació	% Sí
Portes	95,8
Rampes	12,5
Escales	33,3

Elements i accessoris situats dins l'àrea de joc

Elements	% Sí	Quantitat mitjana	Material de què estan fabricats
Bancs	54,2	3,5	Pedra, plàstic, obra, sintètic, fusta, metall, formigó
Papereres	87,5	2,4	Plàstic, sintètic, fibra
Fanals	60,9	4,0	Sintètic
Pèrgoles	81,8	1,6	Sintètic, natural, plàstic, lona, tela, metall, canya
Fonts	12,5	1,0	Pedra, formigó

Alguns dels elements tenen més d'un material en la seva composició.

Jocs existents a l'àrea de joc

Tipus	Per a menors de 3 anys	
	Quantitat mitjana	Característiques
Engronsadors	3,57	Plàstics, ferro, fusta, goma, sintètic, metall
Tobogans	1,68	Plàstics, ferro, fusta, goma, sintètic, metall
Balancins	2,68	Plàstics, fusta, sintètic, metall
Multijocs	2,25	Plàstics, ferro, fusta, goma, sintètic, metall, cordes, tubs, pneumàtics, bicicletes, cèrcol

Algunes guarderies tenen alguns jocs per a infants majors de 3 anys (balancins, tobogans i multijocs) que solen ser de plàstic.

Superfícies existents a l'àrea de joc

Segons la classificació que apareix a la normativa de seguretat d'àrees de joc UNE-EN 1176-1177.

Tipus	% Sí	Estat de la superfície
		% Bon estat*
Formigó i pedra	56,5	54,2
Revestiment bituminós	-	-
Superfície piconada	-	-
Gespa	34,8	33,3
Encenalls de fusta	-	-
Escorça	-	-
Arena	78,3	75,0
Grava	9,1	8,3
Revestiment sintètic amortidor	13,6	12,5
Altres (rajoles...)	58,3	58,3

*Els % que apareixen representen tots els casos que han contestat i tots estan en bon estat. Les altres guarderies no tenen àrea de joc o no han contestat.

El 16,7% de les guarderies tenen separats els jocs dels infants menors de 3 anys dels jocs dels infants majors de 3 anys.

Els accessoris de jocs no necessiten reparació o substitució en el 95,7% de les guarderies.

El 100% de les proteccions per evitar caigudes (arrambadors, passamans i barreres) compleixen la seva funció a cada joc. D'aquestes proteccions, el 4,3% necessita reparació.

El 95,8% dels diferents elements dels jocs permet agafar-s'hi correctament.

El 95,8% de les guarderies afirma que hi ha qualche peça o element en els jocs que pot provocar que els infants hi quedin atrapats (cap/cos, cos/cap, roba i dits), amb aparició de lesions en els menors.

El 79,2% de les cadenes dels jocs es troben protegides adequadament.

El 4,2% de les cordes d'enfilar-se estan agafades pels dos extrems i l'amplitud total d'oscil·lació no excedeix del 20% de la distància del punt de suspensió i el terra.

El 94,7% dels pernys i dels diferents elements de metall que formen part dels jocs estan protegits i revestits adequadament.

El 79,2% dels fonaments dels jocs es troben enterrats i protegits adequadament.

El 95,8% dels acabats dels materials i de l'equipament dels jocs són adequats i compleixen la funció d'evitar lesions perquè no tenen arestes vives ni caires peril·losos.

La disposició dels diferents jocs a l'àrea de joc s'ha fet respectant els perímetres de seguretat per evitar col·lisions i caigudes a totes les guarderies que han contestat aquesta pregunta.

Manteniment i inspecció

El 100% de les guarderies du a terme qualche tipus de manteniment i inspecció de l'àrea de joc.

Els elements en què s'ha fet manteniment o inspecció són: jocs, superfície d'àrees de joc, elements de separació entre l'àrea de joc i l'exterior en el 100% de les guarderies.

I entre els elements accessoris als quals s'ha fet manteniment o inspecció s'hi troben:

- 100% de les papereres.
- 72,7% dels fanals.
- 87,5% dels sistemes de drenatge.
- 79,2% dels bancs.
- 4,5% dels engronsadors.

El tipus de manteniment o inspecció que es du a terme en el 100% dels casos és:

- Neteja dels jocs.
- Neteja de les superfícies.
- Reajustament dels jocs.
- Reparació dels desperfectes.
- Substitució dels elements romputs o deteriorats.

El 54,2% de les guarderies tenen una persona o grup de persones destinades per dur a terme específicament les tasques de manteniment o d'inspecció de l'àrea de joc. Aquestes persones són:

- Brigada municipal (16,7%).
- Professional contractat per a aquesta feina (16,7%).
- Altres (8,3%): direcció, un operari...

La freqüència amb què es fan aquestes tasques és:

- Una vegada al mes (25%).
- Una vegada cada sis mesos (4,2%).
- Altres (83,3%): constantment, sempre que cal, cada setmana, entre 7 i 15 dies.

El 29,2% de les guarderies deixa constància o registre de les tasques de manteniment o inspecció, que es reflecteixen en les factures pagades.

Estudi Guarderies Eivissa i Formentera • 2002

Guarderies enquestades

Id	Nom	Direcció	CP	Localitat	Municipi	Estat	Telèfon
1	Guarderia Dithets	Via Punica, 40, 1	07800		Eivissa	Oberta	971 30 46 14
2	Guarderia Babypark	Avda. d'Ignasi Mallis, 24	07800		Eivissa	Oberta	971 31 26 68
3	Guarderia Sacapuntas	C/ de Can Escandell, 40	07800	Cases Barates	Eivissa	Oberta	971 39 07 95
4	Guarderia sa Lluna	C/ des Figueral, s/n	07800	Cases Barates	Eivissa	Oberta	971 30 63 09
5	Guarderia P-kes	C/ Bisbe Glez. Abarca, 20, baixos	07800		Eivissa	Oberta	971 31 56 68
6	Guarderia Mafalda	C/ de Cosme Vidal Llàser, 17	07800	Cas Serres	Eivissa	Oberta	971 30 71 83
7	Escoleta Cas Serres Ceif	C/ de Felip Curtois i Valls, 4-6	07800	Cas Serres	Eivissa	Oberta	971 39 03 69
8	Guarderia Bebelin	Via Romana, 5	07800		Eivissa	Oberta	
9	Guarderia Pinocho	Avda. P. Matures Noguera, s/n	07800	Platja d'en Bossa	Eivissa	Oberta	971 30 62 67
10	Escoleta Cieff	C/ del Tinent Cor. Costa Ribas, s/n	07840		Sta. Eulària des Riu	Oberta	971 33 97 57
11	Guarderia Blancanieves	C/ d'Itàlia, 2	07840	Barri Ca na Guasch	Sta. Eulària des Riu	Oberta	971 33 05 21
12	Guarderia Mel i Sucre Barri	Can Frigoles, 8	07840		Sta. Eulària des Riu	Oberta	971 33 22 34
13	Guarderia Garabatos	C/ de Sant Josep, 15	07840		Sta. Eulària des Riu	Oberta	971 33 98 95
14	Guarderia Ilusiones	C/ de Sant Josep, 47	07840		Sta. Eulària des Riu	Tancada	971 33 29 12
15	Guarderia Eduka	C/ de Cap Martinet, 14	07819	Zona N. Sra. de Jesus	Sta. Eulària des Riu	Oberta	971 31 69 14
16	Guarderia Colores	C/ del Torrent, s/n	07819	Zona Puig d'en Valls	Sta. Eulària des Riu	Oberta	971 31 79 20
17	Guarderia Susi	C/ de Sant Agustí, 23	07819	Zona Puig d'en Valls	Sta. Eulària des Riu	Tancada	971 31 31 47
18	Guarderia Disney	C/ de Múrcia, cantonada C/ de Lugo	07839	Cala de Bou	St. Agustí des Vedrà	Tancada	
19	Guarderia Mi Primer Cole	Avda. de Sant Agustí, 166	07839	Cala de Bou	St. Agustí des Vedrà	Oberta	
20	Guarderia Municipal	Plaça de l'Església, s/n	07830		St. Josep de sa Talaia	Oberta	971 80 01 65
21	Guarderia A. de Veinrats Pl. d'en Bossa	C/ de Begonies, 48 - Edifici lbal	07817	Platja d'en Bossa	St. Jordi de ses Salines	Tancada	
22	Guarderia es Jordi (abans Nancy)	C/ del Riu Miño, 3	07817	Barri de Can Sifre	St. Jordi de ses Salines	Oberta	971 30 48 51
23	Guarderia Barruquets	C/ de Vicent Serra, 60	07817		St. Jordi de ses Salines	Oberta	
24	Seaview Country Club	Port des Torrent	07839		St. Agustí des Vedrà	Tancada	
25	Guarderia Cieff	C/ Pruneres, s/n	07820		St. Antoni de Portmany	Oberta	971 80 41 42
26	Escoleta infantil Benirràs	Ctra. Can Coronet	07810	Venda Benirràs	St. Joan de Labritja	Oberta	
27	Escoleta Blaucel	C/ de Sant Jaume, 8	07871		St. Ferran (Formentera)	Oberta	971 32 87 30
28	Col·legi Virgen Milagrosa	Plaça de l'Església, 14	07860		St. Francesc de Formentera	Oberta	971 32 20 59
29	Guarderia Petits	C/ de Ramon y Cajal, 14	07820		St. Antoni de Portmany	Oberta	

Carta presentació del qüestionari a les escoles

Benvolguda senyora / Benvolgut senyor,

L'Oficina de Defensa dels Drets del Menor (ODDM)¹ és el lloc on es defensen i es promociónen els drets dels nins, nines i joves menors de 18 anys a les Illes Balears. A més, aquest òrgan procura la millora dels serveis destinats a l'atenció de la infància i de la joventut, i facilita l'accés a la cultura, al joc i a l'educació de tots els menors.

La Convenció sobre els Drets del Nin de l'Assemblea General de l'ONU, ratificada per l'Estat espanyol el 30 de novembre de 1990, suposa un instrument legal que permet l'exercici efectiu d'aquests drets.

La Llei 1/1996, de protecció jurídica del menor, conté el reconeixement dels drets fonamentals establerts a la Constitució i dels de la Convenció dels Drets de l'Infant, ja incorporats a l'ordenament jurídic espanyol, i en el cas de les Illes Balears, les lleis 6/1995 i 7/1995, referents a les normes que regulen la protecció de menors i d'aplicació de les mesures judicials sobre menors infractors respectivament.

El qüestionari que presentam permet el desenvolupament de les funcions, d'acord amb el Decret 16/1997, que corresponen a l'ODDM:

- A. Supervisar les administracions públiques de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i les entitats privades que prestin serveis als menors dins el territori de les Illes Balears, per verificar el respecte als drets dels menors i orientar-ne les actuacions cap a la seva defensa i promoció.
- B. Rebre i tramitar les queixes i denúncies, sobre situacions d'amenaça i/o vulneració dels drets dels menors que li siguin presentades.
- C. Promoure i facilitar l'aplicació i difusió dels convenis, recomanacions internacionals i legislació nacional sobre els drets dels menors.
- D. Proposar adaptacions i reformes de procediments, reglaments o lleis per a la defensa eficaç dels drets dels menors i procurar la millora constant dels serveis dirigits a l'atenció dels menors a l'àmbit de les Illes Balears.
- E. Dur a terme la coordinació interdepartamental dels temes i matèries relacionats amb els menors i els seus drets.
- F. Promoure davant el Consell de Govern les disposicions normatives adequades per al desenvolupament i l'efectivitat dels drets del menor a l'àmbit territorial de la comunitat.
- G. Procurar els mecanismes de control adequats per assegurar l'acompliment en tot el que afecta els drets dels menors a les Illes Balears.
- H. Fomentar la planificació integral o sectorial de les matèries que afecten els drets i la protecció dels menors i supervisar-ne l'execució.
- I. Aquelles altres funcions de naturalesa anàloga a les anteriors, i no exercides per cap altre òrgan de l'Administració que la consellera de Benestar Social li encomani.

1. Decrets que afecten l'ODDM:

Decret 16/1997, de 30 de gener, pel qual es crea l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Decret 83/1998, d'11 de setembre, pel qual es substitueixen articles determinats del Decret 16/1997.

Decret 25/2000, de 25 de febrer, de modificació del Decret 16/1997.

Decret 29/2000, de 3 de març, pel qual es nomena el director de l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Per fer-ho possible, tots els poders públics, així com qualsevol entitat privada que presti el seus serveis a menors d'edat, estan obligats a auxiliar l'ODDM en les seves investigacions i inspeccions, de conformitat amb els articles 9 i 11 del Decret 16/1997.

Atesa la situació actual de transitorietat de les guarderies (escoles, jardins d'infants, etc.) que a la fi del curs 2001-2002 (Reial decret 173/1998) s'han de transformar en **centres d'educació infantil**, segons els requisits del Reial decret 1004/1991, hem considerat que és un bon moment per conèixer la seva situació actual i les perspectives de futur.

Per això hem elaborat un qüestionari per a Eivissa i Formentera, que recull dades de les característiques del centre, la seva transformació en centre d'educació infantil, condicions d'admissió, anàlisi econòmica, serveis que ofereixen, alimentació, capacitat del centre, personal docent i no docent, equips de suport, ràtio d'alumnes per professor, sales i espais per al primer i segon cicle, currículum, seguretat i higiene.

Un entrevistador/a de l'empresa I.P.D., S.A., acreditat per l'ODDM, omplirà aquest qüestionari a cada centre durant el mes de febrer de 2002.

L'entrevistador/a portarà el qüestionari el dia que visiti el teu centre i necessitarà 45 minuts aproximadament per emplenar-lo.

Per a qualsevol informació o suggeriment, pots dirigir-te a l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor (ODDM).

Moltes gràcies per la teva col·laboració!

Atentament,

Javier Barés Marticorena
Director de l'ODDM

Palma, 18 de gener de 2002

Qüestionari a les escoletes

Data d'emplenament del qüestionari:

1. Dades d'identificació:

Nom específic del centre
Director/a
Adreça CP Localitat
Telèfon Fax Horari/Jornada

2. Característiques del centre:

*Guarderia / escoleta / jardí d'infants Centre d'educació infantil

Tipus de permís o llicència que té a l'actualitat
Entitat/organisme que l'ha lliurat
Data del permís o llicència Data de venciment

*Està la guarderia preparada per transformar-se en centre d'educació infantil segons els requisits del Reial decret 1004/1991, de 14 de juny, per a la fi del curs 2001-2002 en virtut del Reial decret 173/1998, de 16 de febrer:

Sí No Tancarà definitivament

S'ha demanat l'autorització administrativa per al curs 2002-2003 Sí No

Primer cicle Segon cicle Dos cicles

El centre atén població d'especials característiques sociodemogràfiques, segons la disposició addicional 4a del Reial decret 1004/1991 Sí No

Titularitat Pública Privada Privada-concertada

Dependència jurídica Ajuntament Consell Insular CAIB
 Religiosa Particular Altres

Quina?

Data d'inici o inauguració

Ubicació del centre Dins del casc urbà Fora del casc urbà

Situat a zona amb Contaminació ambiental Contaminació acústica

Característiques de la ubicació

Edifici d'ús exclusiu i independent Pis/habitatge
 És part d'un col·legi Local sota habitatges Altres

Té accés independent des de l'exterior Sí No

Edifici i accés lliure de barreres arquitectòniques Sí No

Aplica qualche model de qualitat Sí No ISO EFQM; Altre

3. Condicions d'admissió:

Documentació que sol·liciteu Certificat de naixement Certificat mèdic
 Cartilla de vacunes Nòmina /Declaració renda
 En cas de NEE, certificat psicològic
 Altres. Quins?

Qui decideix en darrera instància l'admissió

El consell escolar L'entitat de la qual depèn el centre
 La direcció La direcció amb el personal educador Personal educador

4. Anàlisi econòmica:

Tarifes pessetes mensuals; pessetes menjador
 Altres quotes No Sí. Quines?
 Fons de finançament Subvencions Quotes famílies Altres. Quines?

5. Serveis que ofereix:

Menjador Transport Cura per hores Infermer/a
 Pediatria Logopèdia Gabinet psicopedagògic Altres. Quins?

6. Alimentació:

	Nombre d'infants	Horari
Desdejuni/esmorzar		
Dinar		
Berenar		

Elaboració Pròpia Càtering El porta el mateix infant

Menús elaborats o supervisats per (professió)

Menú fix amb periodicitat de dies Menú no fix

Carnet de manipulació d'aliments Sí No

Personal que atén el menjador

7. Capacitat del centre:

Nombre total de places de les quals són per a NEE

Llista d'espera Sí No Nombre d'alumnes

Mitjana de variacions al llarg del curs: altes, nombre i baixes, nombre

8. Personal no docent:

Personal de neteja Sí No Nombre

Personal de cuina Sí No Nombre

Personal de manteniment Sí No Nombre

Personal administratiu Sí No Nombre

Altres Sí No Quins? Nombre

OBSERVACIONS:

.....

9. Personal docent:

Mestre educació infantil Sí No Nombre

Professor EGB especialitat preescolar Sí No Nombre

Tècnic superior educació infantil Sí No Nombre

Tècnic específic jardí d'infància Sí No Nombre

Pedagog/a Sí No Nombre

Psicòleg/òloga Sí No Nombre

OBSERVACIONS:

.....

10. Equips de suport aliens al centre:

Logopèdia Sí No

Psicològic Sí No

Pedagògic Sí No

Equip d'atenció primerenca Sí No

Equip sanitari Sí No

Altres Sí No Quins?

OBSERVACIONS:

.....

11. PRIMER CICLE:

- Nombre d'alumnes de primer cicle dels quals tenen NEE
- Mínim 3 unitats Sí No
- Unitats per edat, nombre d'alumnes i ràtio màxima d'alumnes per unitat

Edat	Nombre unitats	Nombre total alumnes	Alumnes màxim unitat			*Titulació del personal docent /nombre
0-1			1/8 NEE	Sí Sí	No No	MEI nombre. PEP nombre TSEI nombre TEJI nombre
1-2			1/13 NEE	Sí Sí	No No	MEI nombre. PEP nombre TSEI nombre TEJI nombre
2-3			1/20 NEE	Sí Sí	No No	MEI nombre PEP nombre TSEI nombre TEJI nombre

Titulació del personal docent (personal qualificat):**

- Marca les lletres **MEI** si és: mestre educació infantil.
- Marca les lletres **PEP** si és: professor EGB especialitat preescolar.
- Marca les lletres **TSEI** si és: tècnic superior educació infantil.
- Marca les lletres **TEJI** si és: tècnic específic jardí d'infància

Compta amb personal qualificat en nombre igual al d'unitats + 1 Sí No

Existeix **MEI** o **PEP** per cada 6 unitats o fracció Sí No

Els infants són atesos, en tot moment, per **personal qualificat Sí No

Sales per cada unitat, obligatòries quan només existeix el primer cicle:

0-1 any

1 sala/unitat (2 m²/nin-a, mínim 30 m²) Sí No Superfície m²
 Nombre total de sales (ha de ser igual al nombre d'unitats)
 1 sala de repòs i higiene separada Sí No
 Materials adients Sí No Mobiliari adient Sí No

OBSERVACIONS:

1-2 anys

1 sala/unitat (2 m²/nin-a, mínim 30 m²) Sí No Superfície m²
 Nombre total de sales (ha de ser igual al nombre d'unitats)
 1 sala de repòs i higiene separada Sí No
 Materials adients Sí No Mobiliari adient Sí No

OBSERVACIONS:

2-3 anys

1 sala/unitat (2 m²/nin-a, mínim 30 m²) Sí No Superfíciem²
Nombre total de sales(ha de ser igual al nombre d'unitats)
1 sala de repòs i higiene separada Sí No
Materials adients Sí No Mobiliari adient Sí No

OBSERVACIONS:
.

< 1 any

Espai per preparar aliments amb capacitat per a equipaments Sí No
Materials adients Sí No Mobiliari adient Sí No

OBSERVACIONS:
.

0-3 anys

Sala d'ús múltiple 30 m² (pot ser menjador) Sí No
Materials adients Sí No Mobiliari adient Sí No

OBSERVACIONS:
.

0-3 anys

Pati de jocs per cada 9 unitats d'ús exclusiu del centre (mínim 75 m²) Sí No
Materials adients Sí No Mobiliari adient Sí No

OBSERVACIONS:
.

2-3 anys

1 bany per sala visible i accessible des d'aquesta Sí No
amb:
1 lavabo Sí No Materials adients Sí No
Mobiliari adient Sí No
1 inodor Sí No Materials adients Sí No
Mobiliari adient Sí No
1 dutxa Sí No Materials adients Sí No
Mobiliari adient Sí No

OBSERVACIONS:
.

Per al personal

1 bany, separat de les unitats i dels serveis dels nins Sí No
amb:
1 lavabo Sí No Materials adients Sí No
Mobiliari adient Sí No
1 inodor Sí No Materials adients Sí No
Mobiliari adient Sí No

1 dutxa Sí No Materials adients Sí No
 Mobiliari adient Sí No

OBSERVACIONS:

Altres sales, no obligatòries quan només existeix el primer cicle:

Despatx direcció Sí No
 Secretaria Sí No
 Sala de professors Sí No
 Sala sanitària Sí No
 Menjador (diferent de la sala d'ús múltiple) Sí No
 Altres sales Sí No

OBSERVACIONS PER AL PRIMER CICLE:

12. SEGON CICLE:

- Nombre d'alumnes de segon cicle dels quals tenen NEE
- Mínim 3 unitats Sí No
- Unitats per edat, nombre d'alumnes i ràtio màxima d'alumnes per unitat

Edat	Nombre unitats	Nombre total alumnes	Alumnes màxim unitat			*Titulació del personal docent /nombre
3-4			1/25	Sí	No	MEI i PEP per unitat nombre
			NEE	Sí	No	
4-5			1/25	Sí	No	MEI i PEP per unitat nombre
			NEE	Sí	No	
5-6			1/25	Sí	No	MEI i PEP per unitat nombre
			NEE	Sí	No	

Titulació del personal docent (**personal qualificat per a segon cicle en exclusiva):

- Marca les lletres MEI si és: mestre educació infantil.
- Marca les lletres PEP si és: professor EGB especialitat preescolar.

Existeix MEI o PEP per cada 6 unitats o fracció Sí No

Els infants són atesos, en tot moment, per **personal qualificat Sí No

Sales per a cada unitat, obligatòries quan només existeix el segon cicle:

3-4 anys

1 aula/unitat (2 m²/nin-a, mínim 30 m²) Sí No Superfície m²
 Nombre total de aules per 3-4 anys (ha de ser igual al nombre d'unitats)
 Materials adients Sí No Mobiliari adient Sí No

OBSERVACIONS:

3-4 anys

1 bany per aula Sí No

amb:

1 lavabo Sí No Materials adients Sí No

Mobiliari adient Sí No

1 inodor Sí No Materials adients Sí No

Mobiliari adient Sí No

Nombre total de banys ... Igual al nombre d'aules de 3-4 anys Sí No

OBSERVACIONS:

4-5 anys

1 aula/unitat (2 m²/nin-a, mínim 30 m²) Sí No Superfície m²

Nombre total d'aules per 4-5 anys (ha de ser igual al nombre d'unitats)

Materials adients Sí No Mobiliari adient Sí No

OBSERVACIONS:

4-5 anys

1 bany per aula Sí No

amb:

1 lavabo Sí No Materials adients Sí No

Mobiliari adient Sí No

1 inodor Sí No Materials adients Sí No

Mobiliari adient Sí No

Nombre total de banys ... Igual al nombre d'aules de 4-5 anys Sí No

OBSERVACIONS:

5-6 anys

1 aula/unitat (2 m²/nin-a, mínim 30 m²) Sí No Superfície m²

Nombre total d'aules per 5-6 anys (ha de ser igual al nombre d'unitats)

Materials adients Sí No Mobiliari adient Sí No

OBSERVACIONS:

5-6 anys

1 bany per aula Sí No

amb:

1 lavabo Sí No Materials adients Sí No

Mobiliari adient Sí No

1 inodor Sí No Materials adients Sí No
 Mobiliari adient Sí No

Nombre total de banysIgual al nombre d'aules de 5-6 anys Sí No

OBSERVACIONS:

3-6 anys

Sala d'ús múltiple 30 m² (pot ser menjador) Sí No Superfíciem²
 Materials adients Sí No Mobiliari adient Sí No

OBSERVACIONS:

3-6 anys

Pati de jocs, mínim 150 m² fins a 6 unitats + 50 m² per unitat extra, d'ús exclusiu del centre
 Sí No Superfíciem²
 Materials adients Sí No Mobiliari adient Sí No

OBSERVACIONS:

Per al personal

1 bany, separat de les unitats i dels serveis dels nins Sí No
 amb:
 1 lavabo Sí No Materials adients Sí No
 Mobiliari adient Sí No
 1 inodor Sí No Materials adients Sí No
 Mobiliari adient Sí No
 1 dutxa Sí No Materials adients Sí No
 Mobiliari adient Sí No

OBSERVACIONS:

Altres sales, no obligatòries quan només existeix el segon cicle:

Despatx direcció Sí No
 Secretaria Sí No
 Sala de professors Sí No
 Sala sanitària Sí No
 Menjador (diferent de la sala d'ús múltiple) Sí No
 Altres sales Sí No

OBSERVACIONS PER AL SEGON CICLE:

13. DOS CICLES:

- Nombre d'alumnes de primer cicledels qualstenen NEE
- Nombre d'alumnes de segon cicledels qualstenen NEE
- Mínim 3 unitats per cada cicle (mínim 6 unitats) Sí No
- Sala usos múltiples (pot ser comuna per als dos cicles) Sí No
- Pati de jocs 150 m² + 50 m²/unitat extra (més de 6) del segon cicle Sí No

Sales per cada unitat i personal, obligatoris per als dos cicles:

OMPLIR pàgines 4 a 7 per al PRIMER CICLE, i 8 a 11 per al SEGON CICLE i continuar amb aquesta pàgina.

Altres sales, obligatòries quan hi hagi els dos cicles:

- Despatx direcció Sí No
- Secretaria Sí No
- Sala de professors Sí No
- Sala sanitària Sí No
- Menjador (diferent de la sala d'ús múltiple) Sí No
- Altres sales Sí No

OBSERVACIONS PER ALS DOS CICLES:

14. CURRÍCULUM (Decret 66/2001, de 4 de maig):

- Permanència dels menors al centre:** 8 hores, nombre
 Menys de 8 hores, nombre Més de 8 hores, nombre

Programació, documents

- Projecte educatiu Sí No Projecte lingüístic Sí No
- Projecte curricular de centre Sí No
- Projecte curricular d'etapa Sí No Programacions Sí No
- Projecte general anual Sí No
- Reglament de règim intern Sí No
- Adaptacions curriculars per a infants amb NEE Sí No
- Altres documents Sí No Quins?

Àrees que es treballen

Identitat i autonomia personal . . . Sí No Medi físic i social . . . Sí No
 Comunicació i representació . . . Sí No Altres Sí No
 Quines?

Avaluació

Avaluació dels documents Sí No
 Avaluació del procés d'ensenyament-aprenentatge Sí No
 Comunicacions amb les famílies d'avaluació del procés dels infants Sí No
 Coordinació pedagògica amb les famílies o tutors Sí No
 Periodicitat de les comunicacions i coordinacions amb les famílies o tutors:
 Mensual Trimestral Anual Altres Quines?

Model educatiu

Quin mètode pedagògic segueix?
 Característiques generals del mètode pedagògic:
 Adjunta qualche document, breu, explicatiu del mètode pedagògic Sí No

Participació de la família o tutors

Activitats de participació Sí No Quines?
 Xerrades sobre temes educatius Sí No

OBSERVACIONS:

15. SEGURETAT I HIGIENE:

Seguretat en el mobiliari i altres elements

Porta d'entrada que no permet que els infants l'accionin Sí No
 Portes d'obertura cap a fora Sí No
 Columnes i mobles sense arestes Sí No
 Mobles que no puguin caure Sí No

- Objectes no tallants Sí No
- Angles i caires arrodonits Sí No
- Absència de cantons Sí No
- Endolls i mecanismes tapats o fora de l'abast de la mà dels infants ... Sí No
- Finestres protegides o amb alçada d'1'30 cm Sí No
- Radiadors protegits Sí No
- Ventilació adient Sí No
- Il·luminació natural Sí No
- Sòl antilliscant Sí No
- Extintors Sí No Revisions periòdiques a temps ... Sí No
- Hi ha estructures que poden produir caigudes Sí No Quines?
- Sortides d'emergència Sí No assenyalades Sí No

OBSERVACIONS:

.....

Higiene i netedat

- Sòls rentables i que no produeixen focus d'infecció Sí No
- Parets rentables Sí No
- Material de joguines i mobiliari rentable Sí No
- Vegades que es renten les dependències al dia 1 2 3 4 més
- Canvi de roba dels bressols diari cada 2 dies altreQuin?
- Canvi llençols matalassos diari cada 2 dies altreQuin?
- Neteja de les gandules de dormir diària setmanal mensual trimestral
 quadrimestral semestral anual
- Neteja de flassades setmanal mensual trimestral
 quadrimestral semestral anual

OBSERVACIONS:

.....

Àrees de joc

Any de la creació/instal·lació de l'àrea de joc:

La instal·lació de l'àrea de joc es va fer en funció d'un disseny previ? Sí No

En cas afirmatiu, indicar: Qui el va fer (entitat)

Quins van ser els criteris per fer el disseny:

Està per escrit? (Adjuntar en cas afirmatiu) Sí No

Qui va ser l'encarregat de construir l'àrea de joc?:

- Els fabricants dels jocs
- La brigada municipal
- Un operari contractat amb aquest fi

Qui va ser l'encarregat de muntar els jocs de l'àrea de joc?:

- Els fabricants dels jocs
- La brigada municipal
- Un operari contractat amb aquest fi

S'han fet modificacions posteriorment a la creació/instal·lació de l'àrea de joc? Sí No

En cas afirmatiu, indicar:

- quines han estat aquestes modificacions:
- quan es van fer:
- qui les va fer:

Elements de separació entre l'àrea de joc i l'exterior:

- Vidres Sí No
- Reixat de metall Sí No
- Reixat de fusta Sí No
- Pilars de formigó Sí No
- Parets Sí No
- Vegetació Sí No
- Altres Sí No Especificar:

Forma d'accés a l'àrea de joc:

Elements per accedir a l'àrea de joc?:

- Portes
- Rampes
- Escales
- Altres

Elements accessoris situats dins l'àrea de joc:

Element	Sí	No	Quantitat	Material del què està fet (pedra, fusta, metall, sintètic)
Bancs				
Papereres				
Fanals				
Pèrgoles				
Fonts				
Altres. Especificar:				

OBSERVACIONS:

Jocs existents a l'àrea de joc: Segons la classificació que apareix a la normativa de seguretat d'àrees de joc UNE-EN 1176-1177.

Tipus	Per a menors de 3 anys		Per a majors de 3 anys	
	Quantitat	Característiques (materials, anys d'antiguitat...)	Quantitat	Característiques (materials, anys d'antiguitat...)
Gronxadors				
Tobogans				
Tirolines				
Balancins				
Carrussels				
Multijocs/Jocs				
Combinats				

OBSERVACIONS:

Superfícies existents a l'àrea de joc: (marcar amb una creu)

Segons la classificació que apareix a la normativa de seguretat d'àrees de joc UNE-EN 1176-1177.

Tipus	Sí	No	Estat de la superfície		
			Es troba en bon estat	No compleix la seva funció	Necessita reparació/substitució
Formigó, pedra					
Revestiment bituminós					
Superfície piconada					
Gespa					
Encenalls de fusta					
Escorça					
Arena					
Grava					
Revestiment sintètic					
Amortidor					
Altres (rajoles...)					
Especificar					

Estan separats els jocs per a menors de 3 anys dels jocs per a majors de 3 anys? . . . Sí No

Els accessos als jocs (escales de graons, rampes i escales per enfilejar-se) necessiten reparació o substitució? Sí No

Les proteccions per evitar caigudes (baranes, passamans i barreres):

• Realitzen la seva funció a cada un dels jocs? Sí No

En cas negatiu, explicar per què no:

• Necessiten reparació o substitució? Sí No

En cas afirmatiu, explicar per què:

Permeten els diferents elements dels jocs **un correcte agafament/empunyament**? . . . Sí No

Hi ha qualque peça o element als jocs que pugui provocar atrapades de cap/cos, de cos/cap, de roba i de dits amb posteriors lesions en els menors? Sí No

Les cadenes dels jocs es troben degudament protegides? Sí No

Les cordes d'enfilejar-se estan agafades pels dos extrems i l'amplitud total d'oscil·lació no excedeix el 20% de la distància entre el punt de suspensió i el sòl: Sí No

La gramponeria i els diferents elements de metall que formen part dels jocs estan adequadament protegits i revestits? Sí No

Les cementacions dels jocs es troben degudament enterrades i protegides? Sí No

Els acabaments dels materials i de l'equipament dels jocs són adequats i realitzen la seva funció d'evitar lesions perquè no tenen arestes vives i caïres perillosos? Sí No

La disposició dels diferents jocs a l'àrea de joc s'ha fet respectant els perímetres de seguretat per tal d'evitar col·lisions i caigudes? Sí No

MANTENIMENT/INSPECCIÓ

Es du a terme qualque tipus de manteniment/inspecció de l'àrea de joc? Sí No

En cas afirmatiu, indicar:

• A quins elements se'ls fa el manteniment/inspecció:

Jocs: Sí No

Superfícies de l'àrea de joc: Sí No

Elements de separació entre l'àrea de joc i l'exterior: Sí No

• Elements accessoris:

- * papereres Sí No
- * fanals Sí No
- * sistemes de drenatge Sí No
- * bancs Sí No
- * altres Sí No. Especificar

• Quin tipus de manteniment/inspecció es du a terme?:

- * Neteja dels jocs Sí No
- * Neteja de les superfícies Sí No
- * Reajustament dels jocs Sí No
- * Reparació dels desperfectes Sí No
- * Substitució dels elements romputs o deteriorats Sí No

• Hi ha qualche persona o grup de persones destinats per realitzar específicament la tasca de manteniment/inspecció de l'àrea de joc? Sí No

En cas afirmatiu, indicar qui fa aquesta tasca:

- Brigada municipal Professional contractat per a aquesta feina Altres. Especificar

• Amb quina freqüència es realitza aquesta tasca?:

- Una vegada al mes Una vegada cada tres mesos
- Una vegada cada sis mesos Altres. Especificar:

• Queda qualche constància escrita o registre de les tasques de manteniment/inspecció? .. Sí No

En cas afirmatiu, indicar quin tipus de registre o escrit es fa:

OBSERVACIONS:

Real Decreto 1004/1991, de 14 junio

MINISTERIO EDUCACIÓN Y CIENCIA

BOE 26 junio 1991, núm. 152/1991 [pág. 21181].

Requisitos mínimos de los centros que impartan enseñanzas de régimen general no universitarias.

La Ley Orgánica 8/1985, de 3 de julio, reguladora del Derecho a la Educación, establece, en su artículo 14, que todos los Centros docentes deberán reunir unos requisitos mínimos referidos a titulación académica del profesorado, relación numérica profesor/alumnos, instalaciones docentes y deportivas, y número de puestos escolares, para impartir enseñanzas con garantía de calidad. Y el artículo 23 de la misma Ley, modificado por la disposición adicional sexta de la Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo, condiciona la apertura y funcionamiento de los Centros docentes privados a la previa autorización administrativa que se concederá siempre que aquéllos reúnan los requisitos mínimos a que antes se ha aludido.

Promulgada la Ley Orgánica de Ordenación General del Sistema Educativo, que establece nuevos niveles y ciclos de enseñanza, resulta necesario determinar los requisitos mínimos que deberán reunir los Centros docentes para la impartición de aquéllos, y a este fin se dirige la presente disposición, que tiene por objeto establecer, para los Centros que impartan enseñanzas de régimen general, no universitarias, de las reguladas en el título primero de la Ley Orgánica de Ordenación General del Sistema Educativo, los citados requisitos mínimos.

Para la elaboración de la norma han sido consultadas las Comunidades Autónomas en el seno de la Conferencia Sectorial de Educación.

En su virtud, a propuesta del Ministro de Educación y Ciencia, previo informe del Consejo Escolar del Estado, de acuerdo con el Consejo de Estado, y previa deliberación del Consejo de Ministros en su reunión del día 14 de junio de 1991, dispongo:

TÍTULO PRIMERO

Disposiciones de carácter general

Artículo 1.º 1. Los Centros docentes en los que se impartan enseñanzas de régimen general, no universitarias, deberán reunir los requisitos mínimos que se establecen en el presente Real Decreto.

2. La apertura y funcionamiento de los Centros docentes privados se someterá al principio de autorización administrativa, la cual se concederá siempre que reúnan los requisitos mínimos que se establecen en este Real Decreto.

3. Cuando el Centro docente privado dejare de cumplir los requisitos mínimos establecidos en el presente Real Decreto, la Administración educativa competente, de oficio o a instancia de los interesados y previa instrucción de expediente, en el que se dará audiencia al titular del Centro, y otorgamiento de un plazo para, en su caso, subsanar las deficiencias, procederá, no cumpliendo los requisitos mínimos establecidos, mediante resolución motivada, a revocar la autorización.

Art. 2.º 1. Los Centros a que se refiere este Real Decreto tendrán como denominación genérica la correspondiente a las enseñanzas para las que estén autorizados.

2. En el caso de Centros públicos, las denominaciones genéricas serán las de Escuela, Colegio e Instituto, según impartan educación infantil, educación primaria o educación secundaria. En todo caso la indicada denominación irá acompañada de la correspondiente a las enseñanzas que imparta el Centro.

3. A los Centros que impartan ciclos formativos de grado superior, les corresponderá la denominación de Institutos de Formación Profesional Superior.

Art. 3.º Según lo dispuesto en el artículo 24.1 de la Ley Orgánica 8/1985, de 3 de julio, reguladora del Derecho a la Educación, modificado por la disposición adicional sexta de la Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo, los Centros privados que impartan enseñanzas que no conduzcan a la obtención de un título con validez académica quedarán sometidos a las normas de derecho común. Estos Centros no podrán utilizar ninguna de las denominaciones establecidas para los Centros docentes, ni cualesquiera otras que pudieran inducir a error o confusión con aquéllas.

Art. 4.º Los Centros docentes deberán situarse en edificios independientes, destinados exclusivamente a uso escolar, sin perjuicio de las excepciones previstas en este Real Decreto.

Art. 5.º Los Centros docentes deberán reunir las condiciones higiénicas, acústicas, de habitabilidad y de seguridad, que se señalen en la legislación vigente, además de los requisitos que se establecen en este Real Decreto.

Art. 6.º Los Centros docentes deberán disponer de unas condiciones arquitectónicas que posibiliten el acceso y circulación a los alumnos con problemas físicos, de acuerdo con lo dispuesto en la legislación aplicable.

Art. 7.º Las Administraciones educativas competentes podrán dictar las reglamentaciones técnicas necesarias para especificar las condiciones arquitectónicas de los Centros.

Art. 8.º A efectos de lo dispuesto en este Real Decreto, se entenderá por número de puestos escolares el número de alumnos que un Centro puede atender simultáneamente, de forma que se garanticen las condiciones de calidad exigibles para la impartición de la enseñanza.

TÍTULO II

De los Centros de Educación Infantil

Art. 9. En los Centros de Educación Infantil se podrá impartir el primer ciclo de este nivel educativo, el segundo, o ambos.

Art. 10. Para impartir el primer ciclo de educación infantil, salvo lo dispuesto en la disposición adicional cuarta del presente Real Decreto, los Centros deberán contar con un mínimo de tres unidades y reunir los siguientes requisitos referidos a instalaciones y condiciones materiales:

- a) Ubicación en locales de uso exclusivamente y con acceso independiente desde el exterior.
- b) Una sala por cada unidad con una superficie de dos metros cuadrados por puesto escolar y que tendrá, como mínimo, 30 metros cuadrados. Las salas destinadas a niños menores de dos años dispondrán de áreas diferenciadas para el descanso e higiene del niño.
- c) Un espacio adecuado para la preparación de alimentos, cuando haya niños menores de un año con capacidad para los equipamientos que determine la normativa vigente.
- d) Una sala de usos múltiples de 30 metros cuadrados que, en su caso, podrá ser usada de comedor.
- e) Un patio de juegos por cada nueve unidades o fracción, de uso exclusivo del Centro, con una superficie que, en ningún caso, podrá ser inferior a 75 metros cuadrados.
- f) Un aseo por sala, destinada a niños de dos a tres años, que deberá ser visible y accesible desde la misma y que contará con dos lavabos y dos inodoros.
- g) Un aseo para el personal, separado de las unidades y de los servicios de los niños, que contará con un lavabo, un inodoro y una ducha.

Art. 11. Para impartir el segundo ciclo de educación infantil, los Centros deberán contar con un mínimo de tres unidades, sin perjuicio de lo dispuesto en la disposición adicional cuarta del presente Real Decreto, y reunir además de las condiciones señaladas en las letras a), d) y g) del artículo anterior, las siguientes:

- a) Un aula por cada unidad con una superficie de dos metros cuadrados por puesto escolar, y que tendrá, como mínimo, 30 metros cuadrados.
- b) Un patio de juegos, de uso exclusivo del Centro, con una superficie que, en ningún caso, podrá ser inferior a 150 metros cuadrados.

En el caso de que el Centro cuente con un número de unidades superior a seis, la superficie del patio de juegos se incrementará en 50 metros cuadrados por unidad.

- c) Un aseo por aula, que contará con un lavabo y un inodoro.

Art. 12. 1. Los Centros de Educación Infantil en los que se impartan los dos ciclos de este nivel educativo deberán contar con un mínimo de seis unidades, tres para cada uno de los dos ciclos de la educación infantil, sin perjuicio de lo dispuesto en la disposición adicional cuarta del presente Real Decreto, y reunir los requisitos que en cuanto a instalaciones y condiciones materiales se señalan en los artículos 10 y 11 de este Real Decreto, teniendo en cuenta que la sala de usos múltiples y el patio de juegos pueden ser comunes para ambos ciclos, si bien las dimensiones del patio de juegos deberán ser las establecidas en el artículo 11.b) anterior, teniendo en cuenta que el incremento al que se refiere dicho artículo se aplicará, exclusivamente, en el caso de que las unidades que excedan de seis correspondan al segundo ciclo.

2. Los Centros contemplados en este artículo dispondrán de:

Un despacho de Dirección.

Una Secretaría.

Una sala de Profesores de tamaño adecuado al número de puestos escolares autorizados.

Art. 13. 1. Los Centros de Educación Infantil tendrán, como máximo, el siguiente número de alumnos por unidad escolar:

- a) Unidades para niños menores de un año: 1/8.
- b) Unidades para niños de uno a dos años: 1/13.
- c) Unidades para niños de dos a tres años: 1/20.
- d) Unidades para niños de tres a seis años: 1/25.

2. El número de puestos escolares de los Centros de Educación Infantil se fijará en las correspondientes órdenes por las que se autorice su apertura y funcionamiento, teniendo en cuenta el número máximo de alumnos por unidad escolar que se establece en el apartado anterior, y las instalaciones y condiciones materiales establecidas en este Real Decreto.

3. Las Administraciones educativas competentes determinarán el número máximo de alumnos para las unidades que integren a niños con necesidades educativas especiales.

Art. 14. La educación infantil será impartida por Maestros con la especialidad correspondiente. En el primer ciclo, los Centros dispondrán, asimismo, de otros profesionales con la debida cualificación para la atención educativa apropiada a los niños de esta edad.

Art. 15. 1. Los Centros de Educación Infantil en los que se imparta, exclusivamente, el primer ciclo deberán contar con personal cualificado en número igual al de unidades en funcionamiento, más uno.

Por cada seis unidades o fracción deberá haber, al menos, un Maestro especialista en Educación Infantil o Profesor de Educación General Básica especialista en Preescolar.

2. El personal cualificado a que se refiere el apartado anterior estará formado por Maestros especialistas en Educación Infantil o Profesores de Educación General Básica especialistas en Preescolar, y por Técnicos superiores en Educación Infantil o Técnicos especialistas en Jardín de Infancia.

3. Los niños serán atendidos en todo momento por el personal cualificado a que se refiere este artículo.

Art. 16. Los Centros de Educación Infantil en los que se imparta, exclusivamente, el segundo ciclo, deberán contar, como mínimo, con un Maestro especialista en Educación Infantil o un Profesor de Educación General Básica especialista en Preescolar, por cada unidad.

Art. 17. Los Centros en los que se impartan los ciclos primero y segundo deberán contar con el personal cualificado mencionado en los artículos 15 y 16 del presente Real Decreto.

Art. 18. Los Centros de Educación Infantil autorizados para integrar a niños con necesidades educativas especiales contarán, en su caso, con los recursos humanos y materiales de apoyo que determine la Administración educativa competente.

TITULO III

De los Centros de Educación Primaria

Art. 19. Los Centros de Educación Primaria tendrán, como mínimo, una unidad por cada curso, salvo lo establecido en la disposición adicional cuarta del presente Real Decreto. En ellos deberán impartirse los tres ciclos de que consta este nivel educativo.

Art. 20. Los Centros de Educación Primaria deberán contar, como mínimo, con las siguientes instalaciones y condiciones materiales:

- a) Un aula por unidad, cuya superficie será de un metro y medio cuadrado por puesto escolar. En ningún caso tendrán menos de 30 metros cuadrados.
- b) Dos espacios de 20 metros cuadrados por cada seis unidades para desdoblamiento de grupos y actividades de apoyo y refuerzo pedagógico.
- c) Una sala de usos polivalentes de 100 metros cuadrados, que podrá compartimentarse con mamparas movibles, a fin de poder ser usada para las enseñanzas de Música y para tutorías u otras actividades.
- d) Un patio de recreo de, al menos, tres metros cuadrados por puesto escolar y que, como mínimo, tendrá una superficie de 44 por 22 metros, susceptible de ser utilizado como pista polideportiva.
- e) Una biblioteca de 45 metros cuadrados.
- f) Un espacio cubierto para Educación Física y Psicomotricidad, que tendrá una superficie de 200 metros cuadrados. Esta sala incluirá espacios para vestuarios, duchas y almacén.
- g) Aseos y servicios higiénico-sanitarios en número adecuado a la capacidad del Centro, tanto para alumnos como para Profesores.
- h) Un despacho de Dirección.
- i) Una Secretaría.
- j) Una sala de Profesores de tamaño adecuado al número de puestos escolares autorizados y nunca inferior a 30 metros cuadrados.
- k) Espacios adecuados para las reuniones de las Asociaciones de Alumnos y de Padres de Alumnos, en el caso de Centros sostenidos con fondos públicos.

Art. 21. 1. Los Centros de Educación Primaria tendrán, como máximo, 25 alumnos por unidad escolar.

2. El número de puestos escolares de los Centros de Educación Primaria se fijará en las correspondientes Ordenes por las que se autorice su apertura y funcionamiento, teniendo en cuenta lo dispuesto en el artículo 20 de este Real Decreto, y el número máximo de alumnos por unidad escolar que se establece en el apartado anterior.

3. Las Administraciones educativas competentes determinarán el número máximo de alumnos para las unidades autorizadas a integrar niños con necesidades educativas especiales.

Art. 22. 1. La Educación Primaria será impartida por maestros.

2. Los Centros de Educación Primaria dispondrán, como mínimo, de un Maestro por cada grupo de alumnos, y garantizarán, en todo caso, la existencia de los Maestros especialistas previstos en el artículo 16 de la Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo.

3. Los Centros autorizados para integrar a alumnos con necesidades educativas especiales contarán con el personal de apoyo que, en su caso, determine la Administración educativa competente. Este personal deberá estar en posesión de la titulación o especialidad correspondiente que, en el caso del profesorado, será Educación Especial o Audición y Lenguaje.

TÍTULO IV

De los Centros de Educación Secundaria

Art. 23. En los Centros de Educación Secundaria podrá impartirse Educación Secundaria Obligatoria, Bachillerato y Formación Profesional.

CAPITULO PRIMERO

Educación Secundaria Obligatoria y Bachillerato

Art. 24. 1. En los Centros de Educación Secundaria, que ofrezcan las enseñanzas de Educación Secundaria Obligatoria, se deberán impartir los dos ciclos de que consta esta etapa educativa con sujeción a la ordenación académica en vigor. Dichos Centros deberán tener una unidad para cada curso, como mínimo, y las instalaciones y condiciones materiales recogidas en el artículo siguiente.

2. Los Centros de Educación Secundaria en los que se imparta el Bachillerato ofrecerán, al menos, dos modalidades de las previstas en el artículo 27.3 de la Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo, y dispondrán de cuatro unidades, como mínimo.

Art. 25. Los Centros en los que se imparta Educación Secundaria Obligatoria dispondrán, como mínimo, de las siguientes instalaciones.

- a) Un aula por unidad con una superficie de un metro y medio cuadrado por puesto escolar que, en ningún caso, tendrá menos de 40 metros cuadrados.
- b) Un aula taller de 100 metros cuadrados por cada 12 unidades o fracción.
- c) Tres aulas de 45 metros cuadrados cada una, para las áreas de Música, Informática y Plástica por cada 12 unidades o fracción.
- d) Un laboratorio de Ciencias Experimentales de 60 metros cuadrados por cada 12 unidades o fracción.
- e) Un patio de recreo de, al menos 3 metros cuadrados por puesto escolar y que, como mínimo, tendrá una superficie de 44 por 22 metros, susceptible de ser utilizado como pista polideportiva.
- f) Una biblioteca de 60 metros cuadrados.
- g) Un gimnasio con una superficie de 480 metros cuadrados y que incluirá vestuarios, duchas y almacén.
- h) Aseos y servicios higiénico-sanitarios en número adecuado a la capacidad del Centro, tanto para alumnos como para Profesores.
- i) Cincuenta metros cuadrados, como mínimo, para despachos de Dirección y Actividades de Coordinación y de Orientación.
- j) Una Secretaría.
- k) Una sala de Profesores de tamaño adecuado al número de puestos escolares que, en ningún caso, será inferior a 30 metros cuadrados.
- l) Despachos adecuados para reuniones de Asociaciones de Alumnos y de Padres de Alumnos, en el caso de Centros sostenidos con fondos públicos.

Art. 26. 1. Los Centros en los que se imparta Bachillerato deberán disponer, como mínimo, de las instalaciones siguientes:

- a) Un aula por unidad con una superficie de metro y medio cuadrado por puesto escolar, que tendrá como mínimo 30 metros cuadrados.
- b) Un aula de informática de 60 metros cuadrados por cada 12 unidades o fracción.
- c) Un gimnasio con una superficie de 480 metros cuadrados, que incluirá vestuarios, duchas y almacén.
- d) Una biblioteca de 75 metros cuadrados.
- e) Aseos y servicios higiénico-sanitarios en número adecuado a la capacidad del Centro, tanto para alumnos como para Profesores.
- f) Un patio de recreo de, al menos, tres metros cuadrados por puesto escolar y que, como mínimo, tendrá una superficie de 44 por 22 metros, susceptible de ser utilizado como pista polideportiva.
- g) Un espacio de 50 metros cuadrados, como mínimo, para despachos de Dirección y actividades de coordinación.
- h) Una Secretaría.
- i) Una sala de Profesores de tamaño adecuado al número de puestos escolares, que en ningún caso, será inferior a 30 metros cuadrados.
- j) Espacios adecuados para reuniones de Asociaciones de Alumnos y de Padres de Alumnos, en el caso de centros sostenidos con fondos públicos.

2. En función de las modalidades del Bachillerato impartidas, los Centros deberán disponer, asimismo, de las instalaciones siguientes:

- a) Para la modalidad de Ciencias de la Naturaleza y de la Salud:
Tres laboratorios diferenciados de Física, Química y Ciencias Naturales, con una superficie de 60 metros cuadrados cada uno.
Un aula de dibujo de 90 metros cuadrados o un aula de diseño asistido por ordenador.
- b) Para la modalidad de Tecnología:
Dos laboratorios diferenciados de Física y Química, con una superficie de 60 metros cuadrados cada uno, en el supuesto de que el Centro no imparta la modalidad de Ciencias de la Naturaleza y de la Salud.
Un aula de Tecnología de 120 metros cuadrados.
Un aula de Dibujo de 90 metros cuadrados o un aula de Diseño asistido por ordenador, en el supuesto de que el Centro no imparta la modalidad de Ciencias de la Naturaleza y de la Salud.
- c) Para la modalidad de Artes:
Dos aulas diferenciadas de 90 metros cuadrados cada una, dotadas de las instalaciones adecuadas a las opciones que contempla esta modalidad.
- d) Para la modalidad de Humanidades y Ciencias Sociales:
Un aula para la Administración y Gestión de 120 metros cuadrados. No obstante, si el Centro tuviese un aula de Tecnología, el espacio correspondiente se usaría a uno y otro efecto.

Art. 27. 1. Los Centros de Educación Secundaria tendrán, como máximo, un número de alumnos por unidad escolar de 30 en Educación Secundaria Obligatoria y de 35 en Bachillerato.

2. El número de puestos escolares de los Centros de Educación Secundaria se fijará en las correspondientes órdenes por las que se autorice la apertura y funcionamiento de aquéllos, teniendo en cuenta lo dispuesto en los artículos 25 y 26 de este Real Decreto y el número máximo de alumnos por unidad escolar que se establece en el apartado anterior.

3. Las Administraciones educativas competentes determinarán el número máximo de alumnos en el caso de unidades autorizadas para integrar a jóvenes con necesidades educativas especiales.

Art. 28. 1. Para impartir docencia en la Educación Secundaria Obligatoria y en el Bachillerato, serán requisitos indispensables:

a) Estar en posesión del título de Licenciado, Ingeniero o Arquitecto, o de título declarado equivalente a aquéllos a efectos de docencia.

En aquellas áreas o materias que se determinen, en virtud de su especial relación con la Formación Profesional, el Gobierno establecerá, de acuerdo con las Comunidades Autónomas, la equivalencia, a efectos de la función docente, de títulos de Ingeniero Técnico, Arquitecto Técnico o Diplomado Universitario.

b) Estar en posesión del título profesional de especialización didáctica a que se refiere el artículo 24.2 de la Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo, sin perjuicio de lo dispuesto en la disposición adicional cuarta, 5, de la citada Ley.

2. Los Profesores de la Educación Secundaria deberán, asimismo, acreditar la cualificación específica para impartir las áreas y materias respectivas. A estos efectos, el Ministerio de Educación y Ciencia, previa consulta con las Comunidades Autónomas, determinará la concordancia de las titulaciones con las distintas áreas o materias.

Art. 29. 1. El número mínimo de Profesores en los Centros de Educación Secundaria será el necesario para cubrir el horario que se establezca en los distintos programas y planes de estudio.

2. Si el Centro imparte las enseñanzas correspondientes a la Educación Primaria y a la Educación Secundaria Obligatoria, dispondrá además, de un Profesor de apoyo.

3. Los Centros autorizados para integrar a alumnos con necesidades educativas especiales contarán con el personal de apoyo que, en su caso, determine la Administración educativa competente. Este personal deberá estar en posesión de la titulación o especialidad correspondiente que, en el caso del profesorado, será Educación Especial o Audición y Lenguaje.

CAPÍTULO II

Formación Profesional de Grado Medio

Art. 30. 1. La Formación Profesional de Grado Medio podrá ser impartida en:

a) Centros en los que se imparta la Educación Secundaria Obligatoria y Centros en los que se imparta el Bachillerato. En este supuesto, las enseñanzas de Formación Profesional se organizarán independientemente de las otras enseñanzas.

b) Centros dedicados exclusivamente a impartir Formación Profesional específica.

2. Los Centros en los que se imparta Formación Profesional de Grado Medio ofrecerán, al menos, dos ciclos formativos de los mencionados en el artículo 30.4 de la Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo.

Art. 31. 1. En función de su afinidad formativa y de la mayor o menor complejidad de las técnicas correspondientes, los ciclos formativos de Grado Medio se clasifican en dos grupos, A y B, a los únicos efectos de establecer los requisitos mínimos relativos a instalaciones que, a unos y otros, corresponden.

2. La pertenencia de cada ciclo formativo al grupo A o al grupo B se determinará al aprobarse los correspondientes títulos y enseñanzas mínimas a que se refiere el artículo 35 de la Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo.

Art. 32. 1. Para la impartición de ciclos formativos de Grado Medio los Centros dispondrán de:

a) Un espacio de cinco metros cuadrados por puesto escolar, que en ningún caso será inferior a 180 metros cuadrados, si se trata de ciclos formativos del grupo A, o un espacio de ocho metros cuadrados por puesto escolar, que en ningún caso será inferior a 280 metros cuadrados, si se trata de ciclos formativos del grupo B.

b) Un espacio de 10 metros cuadrados, como mínimo, por cada ciclo formativo impartido, para coordinación y tutorías.

2. Si se trata de Centros dedicados, exclusivamente, a impartir Formación Profesional específica, deberán contar, además de las instalaciones señaladas en el apartado anterior, con:

Un espacio de 50 metros cuadrados, como mínimo, para despachos de Dirección y actividades de coordinación y de orientación.

Una biblioteca de 60 metros cuadrados.

Una Secretaría.

Una sala de Profesores, adecuada al número de puestos escolares, que tendrá, como mínimo, 30 metros cuadrados.

Aseos y servicios higiénico-sanitarios adecuados al número de puestos escolares.

Art. 33. Podrá autorizarse la utilización de los espacios a que se refiere el artículo anterior para impartir más de un ciclo formativo, en horarios no simultáneos, si se trata de enseñanzas profesionales de técnicas afines, siempre que lo permita el horario previsto en los correspondientes planes de estudio.

Art. 34. Los requisitos establecidos en el artículo 32 del presente Real Decreto se entienden sin perjuicio de otros requisitos derivados de la especial naturaleza de determinadas enseñanzas que pudieran establecerse al aprobarse los correspondientes títulos y enseñanzas mínimas a que se refiere el artículo 35 de la Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo.

Art. 35. 1. En las enseñanzas correspondientes a ciclos formativos de grado medio se mantendrá una relación máxima Profesor/alumnos de 1/30.

2. El número de puestos escolares se fijará en las correspondientes órdenes de autorización de apertura y funcionamiento, teniendo en cuenta lo dispuesto en el apartado anterior y en el artículo 32 del presente Real Decreto.

Asimismo, en la orden de autorización se determinará el número máximo de grupos de alumnos que pueden recibir enseñanza en un ciclo formativo en turnos distintos, en función del horario establecido en el plan de estudios correspondiente.

3. La Administración educativa competente determinará la relación máxima Profesor/alumnos, en el caso de enseñanzas adaptadas a alumnos con necesidades educativas especiales.

Art. 36. 1. Para impartir docencia en la Formación Profesional específica, serán requisitos indispensables, sin perjuicio de lo dispuesto en la disposición adicional décima, 1, de la Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo:

a) Estar en posesión del título de Licenciado, Ingeniero o Arquitecto o de título declarado equivalente a aquéllos a efectos de docencia.

El Gobierno, de acuerdo con las Comunidades Autónomas, podrá establecer para determinadas áreas o materias la equivalencia, a efectos de docencia, de otras titulaciones, siempre que éstas garanticen los conocimientos adecuados.

b) Estar en posesión del título profesional de especialización didáctica a que se refiere el artículo 24.2 de la Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo, sin perjuicio de lo dispuesto en la disposición adicional cuarta, 5, de la citada Ley.

Para el profesorado a que se refiere el segundo párrafo de la letra a) anterior, el Gobierno podrá adaptar la duración y los contenidos del curso de especialización didáctica.

2. Para determinadas áreas o materias, la Administración educativa competente podrá autorizar la docencia, como Profesores especialistas, a profesionales que desarrollen su actividad en el campo laboral, atendiendo a su cualificación y a las necesidades del sistema.

3. Las distintas áreas de las enseñanzas correspondientes a ciclos formativos de Grado Medio serán impartidas por Profesores con la especialización correspondiente. A estos efectos, el Ministerio de Educación y Ciencia, previa consulta con las Comunidades Autónomas, determinará, en relación con las diferentes titulaciones, las especialidades que incluirán las áreas y materias que los titulados pueden impartir.

Art. 37. 1. El número mínimo de Profesores en los Centros de Formación Profesional será el necesario para cubrir el horario que se establezca en los distintos programas y planes de estudio, incluidas las funciones de coordinación y relación con el entorno económico-productivo.

2. Los Centros autorizados para integrar a alumnos con necesidades educativas especiales contarán con el personal de apoyo que, en su caso, determine la Administración educativa competente. Este personal deberá estar en posesión de la titulación o especialidad correspondiente que, en caso del profesorado, será Educación Especial o Audición y Lenguaje.

TÍTULO V

De los Centros ordinarios de Formación Profesional de Grado Superior

Art. 38. La formación profesional de Grado Superior se impartirá en Centros específicos y en Centros de Educación Secundaria en los que se imparta Bachillerato.

Art. 39. Para la impartición de las enseñanzas correspondientes a ciclos formativos de Grado Superior, los Centros deberán disponer de las instalaciones que se indican en el artículo 32 del presente Real Decreto, sin perjuicio de los requisitos adicionales que pudieran establecerse al aprobarse los correspondientes títulos y enseñanzas mínimas a que se refiere el artículo 35 de la Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo.

Art. 40. Podrá autorizarse para dos o más ciclos formativos, del mismo o distinto Grado, la utilización de los mismos espacios, si se trata de enseñanzas profesionales de técnicas afines, siempre que el horario previsto de los correspondientes planes de estudio lo permita.

Art. 41. Las relaciones máximas Profesor/alumnos, el número de puestos escolares y las titulaciones del profesorado se regirán por lo dispuesto en los artículos 35 y 36 de este Real Decreto.

DISPOSICIONES ADICIONALES

Primera.-1. En el caso de Centros situados en el mismo edificio o recinto escolar, el patio de recreo de los Centros de Educación Primaria cubre la exigencia del patio de juegos para Educación Infantil, siempre que se garantice, para los alumnos de Educación Infantil el uso de dicha dependencia en horario independiente.

2. En el caso de Centros de Educación Primaria y de Educación Secundaria de nueva creación situados en el mismo edificio o recinto escolar, se considerarán instalaciones comunes las siguientes:

- a) La biblioteca, que en este supuesto no será inferior a 90 metros cuadrados.
- b) El gimnasio, con una superficie de 480 metros cuadrados, y que podrá ser usado para los fines previstos en el artículo 20, f), de este Real Decreto.
- c) El patio de recreo.
- d) Los despachos de Dirección, la Secretaría y la sala de Profesores.

3. En el caso de Centros que impartan Educación Secundaria obligatoria y Bachillerato, los Centros deberán reunir las condiciones que se especifican en los artículos 25 y 26 de este Real Decreto, con las siguientes salvedades:

- a) El gimnasio, la biblioteca, el patio de recreo, la Secretaría, los despachos y la sala de Profesores se considerarán instalaciones comunes.
- b) Los Laboratorios para Bachillerato cubren la exigencia del laboratorio de Ciencias Experimentales para la Educación Secundaria Obligatoria.

Segunda.-1. Los Centros creados o autorizados al amparo de lo dispuesto en este Real Decreto podrán ser autorizados para impartir las correspondientes enseñanzas a personas adultas, de acuerdo con los

programas que al efecto se establezcan, si de ello no resulta menoscabo para las enseñanzas cursadas por los alumnos escolarizados en el Centro, especialmente en cuanto a su régimen horario.

2. Independientemente de lo anterior, podrán existir Centros específicos de Educación de Adultos, que se regirán por la legislación vigente al respecto.

Tercera.-Las Administraciones educativas competentes adaptarán lo dispuesto en este Real Decreto a los Centros dedicados específicamente a Educación Especial para alumnos cuyas necesidades educativas no puedan ser atendidas en un Centro ordinario.

Cuarta.-1. Los Centros de Educación Infantil y de Educación Primaria que atiendan a poblaciones de especiales características socio-demográficas o escolares quedan exceptuados de los requisitos establecidos en los artículos 10, 11, 12 y 19 de este Real Decreto, en cuanto al número de unidades con que deben contar los Centros.

2. De acuerdo con el apartado anterior, podrán crearse o autorizarse Centros de Educación Infantil o Primaria con un número de unidades adecuado a la población que deba cursar estos niveles educativos, teniendo en cuenta lo dispuesto sobre relación máxima Profesor/alumnos por unidad escolar. Estas unidades podrán agrupar alumnos de niveles diferentes, o de cursos diferentes de un mismo nivel.

3. En los supuestos a los que se refiere esta disposición, los Profesores de apoyo o los Profesores especialistas podrán atender a varios Centros.

4. A los efectos previstos en esta disposición, las Administraciones educativas competentes adecuarán los requisitos previstos en los títulos II y III de este Real Decreto a las especiales características y dimensiones de estos Centros.

Quinta.-El Ministerio de Educación y Ciencia podrá adaptar lo dispuesto en este Real Decreto a los Centros docentes cuyo carácter específico esté reconocido por acuerdos internacionales de carácter bilateral.

Sexta.-Lo dispuesto en el presente Real Decreto sobre número máximo de alumnos por unidad escolar debe entenderse sin perjuicio de la obligación de los Centros acogidos al régimen de conciertos educativos de mantener una relación Profesor/alumnos no inferior a la que la Administración determine, según lo dispuesto en el artículo 16 del Reglamento de Normas Básicas sobre Conciertos Educativos, aprobado por Real Decreto 2377/1985, de 18 de diciembre.

Séptima.-El ejercicio de la docencia durante dos cursos académicos, acreditado por Profesores con la titulación a que se refiere el artículo 24.1 de la Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo, será equivalente al título de especialización didáctica mencionado en el apartado 2 de dicho artículo, en las condiciones siguientes:

- a) Que el ejercicio de la docencia durante dos cursos académicos haya tenido lugar en Centros de Bachillerato o de Formación Profesional debidamente autorizados.
- b) Que la docencia se haya ejercido ininterrumpidamente durante el indicado plazo de dos cursos.

DISPOSICIONES TRANSITORIAS

Primera.-1. Las solicitudes de autorización de nuevos Centros presentadas con posterioridad a la entrada en vigor del presente Real Decreto, o que se encuentren en tramitación en ese momento, deberán referirse a las enseñanzas establecidas por la Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre (RCL 1990\2045), de Ordenación General del Sistema Educativo.

2. En la solicitud, además de la autorización para las enseñanzas citadas, se podrá pedir autorización para impartir, provisionalmente, aquellas enseñanzas del sistema establecido por la Ley 14/1970, de 4 de agosto, General de Educación, que no se hubieran extinguido con arreglo al Real Decreto 986/1991, de 14 de junio, por el que se aprueba el calendario de aplicación de la nueva Ordenación del Sistema Educativo.

3. El Centro deberá reunir los requisitos mínimos establecidos en este Real Decreto.

Segunda.- Los Centros docentes privados de Educación Preescolar, de Educación General Básica y de Formación Profesional de primer grado que en el momento de la entrada en vigor de este Real Decreto tengan autorización o clasificación definitiva, así como los Centros docentes de Bachillerato y de Formación Profesional de segundo grado, clasificados como homologados, adquirirán automáticamente la condición de Centros autorizados prevista en el artículo 23 de la Ley Orgánica 8/1985, de 3 de julio, reguladora del Derecho a la Educación, para impartir los correspondientes niveles establecidos por la Ley 14/1970, de 4 de agosto, General de Educación, hasta su extinción.

Tercera.-1. Los Centros privados de Educación Preescolar, de Educación General Básica y de Formación Profesional de primer grado que en el momento de entrada en vigor de este Real Decreto tengan autorización o clasificación definitiva, así como los Centros de Bachillerato y de Formación Profesional de segundo grado clasificados como homologados se entienden autorizados para impartir las siguientes enseñanzas:

- a) Centros de Educación Preescolar: Segundo ciclo de Educación Infantil.
 - b) Centros de Educación General Básica: Educación Primaria.
 - c) Centros de Bachillerato: Bachillerato en las modalidades de «Humanidades y Ciencias Sociales» y «Ciencias de la Naturaleza y de la Salud».
 - d) Centros de Formación Profesional: Ciclos formativos de Grado Medio.
2. La autorización a que se refiere el apartado anterior surtirá efecto según se vayan implantando las nuevas enseñanzas conforme a lo establecido en el calendario de aplicación de la nueva ordenación del sistema educativo aprobado por Real Decreto 986/1991, de 14 de junio.
3. En ningún caso el número de unidades en funcionamiento en los distintos Centros podrá exceder del número de unidades que cada uno tenga autorizadas.
4. Lo establecido en esta disposición no exime a los Centros de la obligación de adaptarse a lo previsto en este Real Decreto sobre número máximo de puestos escolares, relación Profesor/alumnos y titulación y especialización del Profesorado, en los plazos previstos en el Real Decreto 986/1991, de 14 de junio, por el que se aprueba el calendario de aplicación de la nueva ordenación del sistema educativo, sin perjuicio de lo dispuesto en las disposiciones transitorias octava y novena del presente Real Decreto.
5. Los Centros docentes privados contemplados en los apartados anteriores podrán ser autorizados para impartir otros ciclos, niveles, etapas, grados y modalidades en los términos establecidos en el artículo 23 de la Ley Orgánica 8/1985, de 3 de julio, reguladora del Derecho a la Educación y cumpliendo los requisitos recogidos en este Real Decreto.

Cuarta.-1. Los Centros privados de Educación General Básica y de Formación Profesional de primer grado con autorización o clasificación definitiva, así como los Centros de Bachillerato y de Formación Profesional de segundo grado clasificados como homologados, a la entrada en vigor de este Real Decreto, podrán obtener autorización para impartir la Educación Secundaria Obligatoria si reúnen los requisitos señalados en los artículos 4.º, 5.º, 6.º, 24, 25, 27, 28 y 29 de este Real Decreto con las siguientes excepciones:

- a) Un aula taller de 60 metros cuadrados por cada 12 unidades o fracción.
- b) Dos aulas de 45 metros cuadrados, una para las áreas de «Música» y «Plástica» y otra para el área de «Informática», en el caso de Centros que tengan menos de 12 unidades.
Si el Centro tiene 12 o más unidades deberá disponer de tres aulas de 45 metros cuadrados cada una para las áreas de «Música», «Plástica» e «Informática».
- c) Un Laboratorio de Ciencias Experimentales de 40 metros cuadrados por cada 12 unidades o fracción.
- d) Una biblioteca de 40 metros cuadrados.
- e) Un patio de recreo.
- f) Un espacio deportivo cubierto de 200 metros cuadrados.

2. En el supuesto previsto en el apartado anterior y para el caso de que en un mismo edificio o recinto escolar coexistan un Centro de Educación Primaria y un Centro de Educación Secundaria Obligatoria y/o Bachillerato se tendrá en cuenta lo siguiente:

- a) Se consideran instalaciones comunes la biblioteca, el patio de recreo, el gimnasio o espacio deportivo cubierto, los aseos y servicios higiénico-sanitarios, los despachos de Dirección, la Secretaría y la sala de Profesores.
- b) Los laboratorios y el aula de Informática de Bachillerato cubren la exigencia del laboratorio de Ciencias Experimentales y del espacio para el área de «Informática» para la Educación Secundaria Obligatoria.
- c) Si en un mismo Centro se imparte Educación Secundaria Obligatoria y Bachillerato, como consecuencia de la conversión de un Centro de Educación General Básica y de uno de Bachillerato Unificado y Polivalente, el gimnasio o instalaciones deportivas exigidos a ambos para obtener su autorización o clasificación definitiva satisfacen la exigencia del espacio deportivo cubierto a que se refiere la letra f) del apartado anterior.

3. Los Centros de Formación Profesional de segundo grado, clasificados como homologados a la entrada en vigor de este Real Decreto, podrán ser autorizados para impartir Bachillerato si reúnen los requisitos establecidos en el artículo 26 con las siguientes excepciones:

- a) Un gimnasio de 200 metros cuadrados.
- b) Un patio de recreo.

Quinta.-1. Los Centros educativos que atiendan a niños menores de seis años que no estando autorizados como Centros de Educación Preescolar hayan obtenido autorización o licencia para su funcionamiento con arreglo a la legislación anterior a la Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo, dispondrán de un plazo de diez años, a partir de la entrada en vigor de la citada Ley para adecuarse a los requisitos mínimos señalados en este Real Decreto para los Centros de Educación Infantil.

2. Los Centros privados de Educación Preescolar que a la entrada en vigor del presente Real Decreto no tengan autorización o clasificación definitiva dispondrán del plazo a que se refiere el apartado anterior para adecuarse a los requisitos mínimos que ahora se establecen para los Centros de Educación Infantil.

3. Asimismo, en el plazo indicado, los Centros de Educación Preescolar que tengan autorización definitiva para una o dos unidades deberán completar las unidades necesarias para impartir el segundo ciclo completo de Educación Infantil.

4. Los Centros privados de Educación General Básica y Formación Profesional de primer grado que no tengan autorización o clasificación definitiva, así como los Centros privados de Bachillerato o Formación Profesional de segundo grado, clasificados como libres o habilitados, dispondrán hasta el comienzo del curso 1995/1996, para adecuarse a los requisitos mínimos que se establecen en el presente Real Decreto. Mientras no se realicen las adecuaciones a que se refiere el párrafo anterior, y hasta la fecha que en él se indica, los Centros podrán impartir exclusivamente las enseñanzas para las que están autorizados, salvo los Centros de Educación General Básica, que podrán impartir estas enseñanzas, y además la Educación Primaria. Todo ello, con arreglo a lo dispuesto en el Real Decreto 986/1991, de 14 de junio, que aprueba el calendario de aplicación de la nueva Ordenación del Sistema Educativo.

5. Transcurrido el plazo a que se refiere el apartado anterior, los Centros que no hayan obtenido autorización definitiva dejarán de tener la condición de Centros autorizados para impartir enseñanzas de las comprendidas en la Ley 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo.

No obstante lo anterior, la Administración educativa podrá autorizar la extinción progresiva de la autorización, cuando las necesidades de escolarización así lo aconsejen.

6. Los Centros autorizados provisionalmente para impartir exclusivamente el curso de Orientación Universitaria podrán seguir impartiendo estas enseñanzas hasta su extinción.

7. Los Centros a que se refieren los apartados anteriores funcionarán con un número de unidades que en ningún caso supere el autorizado, según las correspondientes órdenes de autorización o clasificación.

Sexta.-Las homologaciones otorgadas a los Centros al amparo de lo dispuesto en los artículos 35 y 36 del Real Decreto 707/1976, de 5 de marzo, sobre Ordenación de la Formación Profesional, se mantendrán hasta finales del curso 1997/1998.

Séptima.-1. Los Centros de Educación General Básica y de Formación Profesional de primer grado con autorización o clasificación definitiva y los Centros de Bachillerato procedentes de secciones filiales clasificadas como homologadas podrán ser autorizados provisionalmente, por necesidades de escolarización, para impartir las enseñanzas que a continuación se indican, si reúnen las condiciones que, asimismo, se expresan:

a) Centros de Educación General Básica: Además de las enseñanzas previstas en la disposición transitoria tercera del presente Real Decreto, primer ciclo de Educación Secundaria Obligatoria, con las siguientes condiciones:

Disponer de las siguientes instalaciones:

Un aula por unidad de Educación Secundaria de un metro y medio cuadrado por alumno, que tendrá, como mínimo, 30 metros cuadrados.

Un laboratorio de Ciencias Experimentales de 40 metros cuadrados por cada ocho unidades o fracción.

Un aula taller de 60 metros cuadrados por cada ocho unidades o fracción.

Disponer de profesorado con la titulación exigida, según lo dispuesto en el artículo 28 y en la disposición transitoria novena del presente Real Decreto.

El número de unidades dedicado a Educación Secundaria Obligatoria guardará la debida proporción con el de unidades destinadas a Educación Primaria para garantizar la atención a las necesidades educativas y será, como mínimo, de dos.

En ningún caso, el número de unidades que, entre Educación Primaria y Educación Secundaria, funcionen en el Centro podrá exceder del número de unidades autorizadas a la entrada en vigor del presente Real Decreto.

b) Centros de Formación Profesional de primer grado: Además de las enseñanzas mencionadas en la disposición transitoria tercera del presente Real Decreto, segundo ciclo de Educación Secundaria Obligatoria, con las siguientes condiciones:

Disponer de las siguientes instalaciones:

Un aula por unidad de Educación Secundaria de un metro y medio cuadrado por alumno, que tendrá, como mínimo, 30 metros cuadrados.

Un laboratorio de Ciencias Experimentales de 40 metros cuadrados por cada cuatro unidades o fracción.

Un aula taller de 60 metros cuadrados por cada cuatro unidades o fracción.

Un aula para desdoblamiento de 20 metros cuadrados.

Disponer de profesorado con la titulación exigida, según lo dispuesto en el artículo 27 de este Real Decreto.

El número de unidades dedicado a Educación Secundaria Obligatoria será de dos, como mínimo.

En ningún caso, el número de unidades que, entre Educación Secundaria y ciclos formativos de grado medio, funcionen en el Centro podrá exceder del número de unidades autorizadas a la entrada en vigor del presente Real Decreto.

Las Secciones de Formación Profesional de primer grado autorizadas en Centros con autorización o clasificación definitiva podrán obtener la autorización provisional a que se refiere este apartado siempre que cumplan los requisitos que en él se establecen.

c) Centros de Bachillerato procedentes de antiguas secciones filiales: Además de las enseñanzas mencionadas en la disposición transitoria tercera del presente Real Decreto, segundo ciclo de Educación Secundaria Obligatoria, con las condiciones indicadas en el punto b) anterior.

2. La autorización se otorgará sólo por necesidades de escolarización por el procedimiento que reglamentariamente se establezca con carácter provisional. Estas autorizaciones se otorgarán por uno o dos años, según se trate del primero o segundo ciclo de Educación Secundaria Obligatoria y se prorrogarán año a año mientras se mantengan las necesidades de escolarización.

3. La autorización provisional se podrá prorrogar, como máximo, hasta la finalización del curso escolar 1998/1999.
4. Los Centros de Educación General Básica con autorización o clasificación definitiva que no estén financiados con fondos públicos podrán ser autorizados para impartir el primer ciclo de la Educación Secundaria Obligatoria, en las condiciones previstas en el apartado 1, a), de esta disposición transitoria. En este supuesto, la autorización tendrá carácter provisional y se otorgará por un año prorrogable, como máximo, hasta la finalización del curso académico 1995/1996.

Octava.-1. El personal que desde la entrada en vigor de la Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo, preste servicios de forma ininterrumpida en los Centros a que se refiere la disposición transitoria quinta, 1, de este Real Decreto, sin titulación suficiente, dispondrá de un plazo de diez años a partir de la entrada en vigor de la citada Ley para obtener dicha titulación. Durante este período, el personal indicado podrá seguir desempeñando su actual puesto de trabajo.

2. Quienes, encontrándose en la situación descrita en el apartado anterior, hubiesen obtenido, con anterioridad a la entrada en vigor de este Real Decreto, una acreditación de la Administración Educativa competente que les habilite expresamente como educadores de niños de hasta tres años de edad podrán seguir prestando servicios con carácter indefinido en el primer ciclo de la educación infantil.

Novena.-1. Lo establecido en el presente Real Decreto respecto de los requisitos de titulación para la impartición de los distintos niveles educativos no afectará al profesorado que esté prestando sus servicios en Centros docentes privados en virtud de lo dispuesto en la legislación actual en relación con las plazas que se encuentren ocupando. Todo ello sin perjuicio de lo dispuesto en la disposición transitoria anterior.

2. Según se vayan implantando las enseñanzas establecidas por la Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo, las plazas vacantes deberán cubrirse con Profesores que reúnan los requisitos establecidos. No obstante, hasta el año 1997, las vacantes del primer ciclo de la Educación Secundaria Obligatoria podrán seguir siendo ocupadas por Maestros.

3. El requisito previsto en el artículo 29.2 del presente Real Decreto deberá alcanzarse durante el período previsto en el Real Decreto 986/1991, de 14 de junio, por el que se aprueba el Calendario de Aplicación de la Nueva Ordenación del Sistema Educativo, para la implantación general de la Educación Secundaria.

DISPOSICIONES FINALES

Primera.-1. A la entrada en vigor de este Real Decreto quedarán derogadas las siguientes normas: Orden de 19 de junio de 1971, sobre clasificación y transformación de los actuales Centros de enseñanza.

Orden de 30 de diciembre de 1971, sobre requisitos para transformación y clasificación de Centros.

Orden de 31 de julio de 1974, por la que se regula la tramitación de los expedientes de transformación y clasificación de los Centros de Formación Profesional de primero y segundo grados.

Orden de 14 de agosto de 1975, por la que se aprueba el programa de necesidades para la redacción de proyectos de Centros de Formación Profesional de primero y segundo grados.

Orden de 14 de agosto de 1975, por la que se aprueban los programas de necesidades para la redacción de proyectos de Centros de Educación General Básica y de Bachillerato.

Orden de 8 de mayo de 1978, reguladora de la clasificación de Centros no estatales de Bachillerato.

Orden de 22 de mayo de 1978, sobre fijación de programas de necesidades de Centros no estatales de Educación Preescolar y Educación General Básica.

2. En cuanto se oponga a lo dispuesto en este Real Decreto, quedará derogado el capítulo V del Real Decreto 707/1976, de 5 de marzo, sobre Ordenación de la Formación Profesional.

3. Asimismo, quedarán derogadas cuantas disposiciones de igual o inferior rango se opongan a lo dispuesto en este Real Decreto.

Segunda.-El presente Real Decreto entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el «Boletín Oficial del Estado».

CORRECCIÓN DE ERRORES CON MARGINAL 1991\1797

En el Título II. Art. 10, apartado a), donde dice: «Ubicación en locales de uso exclusivamente y con acceso independiente desde el exterior», debe decir: «Ubicación en locales de uso exclusivamente educativo y con acceso independiente desde el exterior».

En el Título IV. Art. 26, apartado g), donde dice: «... y actividades de coordinación», debe decir: «... y actividades de coordinación y de orientación».

En la **Disposición transitoria séptima, punto 1**, donde dice: «... Centros de Bachillerato procedentes de secciones filiales clasificadas...», debe decir: «... Centros de Bachillerato procedentes de secciones filiales clasificados como homologados...».

En la **Disposición transitoria séptima, punto 1, apartado b)**, donde dice: «Disponer de profesorado con la titulación exigida, según lo dispuesto en el artículo 27 de este Real Decreto», debe decir: «Disponer de profesorado con la titulación exigida, según lo dispuesto en el artículo 28 de este Real Decreto».

ANNEX

Modificació del RD

MINISTERIO DE EDUCACIÓN, CULTURA Y DEPORTE

REAL DECRETO 835/2002, de 2 de agosto, por el que se modifican los Reales Decretos 986/1991, de 14 de junio, por el que se aprueba el calendario de aplicación de la nueva ordenación del sistema educativo, y 1004/1991, de 14 de junio, por el que se establecen los requisitos mínimos de los centros que impartan enseñanzas de régimen general no universitarias (BOE núm. 185. Sábado 3 agosto 2002).

[...]

Artículo segundo. Modificación del Real Decreto 1004/1991, de 14 de junio, por el que se establecen los requisitos mínimos de los centros que impartan enseñanzas de régimen general no universitarias.

Se modifica el apartado 1 de la disposición transitoria quinta del Real Decreto 1004/1991, de 14 de junio, por el que se establecen los requisitos mínimos de los centros que impartan enseñanzas de régimen general no universitarias, quedando redactado de la siguiente forma:

«Disposición transitoria quinta.

1. Los centros educativos que atiendan a niños menores de seis años que, no estando autorizados como centros de educación preescolar, hayan obtenido autorización o licencia para su funcionamiento con arreglo a la legislación anterior a la Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo, dispondrán de un plazo de catorce años, a partir de la entrada en vigor de la citada Ley, para adecuarse a los requisitos mínimos establecidos en este Real Decreto para los centros de educación infantil.»

Decret 66/2001, de 4 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació infantil a les Illes Balears

(BOIB núm. 57, de 12 de maig de 2001. Secció I – Comunitat Autònoma Illes Balears; 1. Disposicions generals; Conselleria d'Educació i Cultura; núm. 9568; pàg. 6844-6846)

D'acord amb l'article 15.1 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, correspon a la comunitat autònoma la competència de desplegament legislatiu i d'execució en matèria d'ensenyament en tota la seva extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats, d'acord amb el que disposen l'article 27 de la Constitució i les lleis orgàniques, que, de conformitat amb l'apartat 1 de l'article 81 d'aquesta, el despleguen, i sense perjudici de les facultats que l'article 149.1.30 a. atribueix a l'Estat i a l'alta inspecció pel que fa al seu compliment i garantia.

La Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu, configura el procés de reforma del sistema educatiu vigent fins aleshores i dona resposta fonamentalment a l'estat de les autonomies configurat a la Constitució i als interessos culturals i motivacions de la població. D'acord amb el principi de l'educació permanent, al mateix temps que reordena el sistema educatiu estableix un currículum obert i flexible.

Mitjançant el Reial decret 1876/1997, de 12 de desembre, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Administració de l'Estat a les Illes Balears en matèria d'ensenyament no universitari, i d'acord amb la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu, i amb els decrets que la despleguen; d'acord amb la disposició final primera del Reial decret 1330/1991, que estableix els aspectes bàsics del currículum de l'educació infantil, i d'acord amb el Decret 125/2000, de 8 de setembre, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, l'educació primària i l'educació secundària obligatòria, correspon al Govern de les Illes Balears dictar, en l'àmbit de les seves competències les disposicions que siguin necessàries per establir el currículum de l'educació infantil.

La Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística, reconeix la llengua catalana com a pròpia de les Illes Balears, i com a tal, com a llengua vehicular en l'àmbit de l'ensenyament i oficial en tots els nivells educatius. El Decret 92/1997, de 4 de juliol, regula l'ensenyament de i en llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, en tots els nivells educatius i en tots els centres de l'ensenyament no universitari, i en regula l'ús com a llengua vehicular.

El Govern de les Illes Balears planteja una educació de qualitat amb l'esperit de fer efectiva l'aspiració d'assolir un sistema educatiu per a tots els ciutadans i ciutadanes, integrador, arrelat al medi, de prevenció i compensador de desigualtats, coherent amb la nostra realitat cultural i lingüística, amb voluntat d'inserció en la comunitat europea i internacional i amb dimensió de futur.

El centre educatiu com a àmbit privilegiat d'adquisició i consolidació de la llengua, l'educació com a servei a la societat, la formació integral, la lectura crítica de l'entorn, els fonaments d'una identitat, l'atenció a la diversitat dels individus entesa com a font d'enriquiment individual i col·lectiu, i el foment de la convivència, de la solidaritat, de l'esperit democràtic i de la llibertat respectuosa amb tots els éssers humans, són aspectes fonamentals que s'han de tenir presents en tot moment.

El currículum d'educació infantil ha de preveure les característiques i necessitats pròpies dels infants d'aquesta etapa, les quals configuren una modalitat d'acció educativa específica.

La interacció entre les persones adultes i els infants és una condició indispensable per al desenvolupament d'aquests. Precisament l'escola ofereix als infants noves possibilitats de relació amb els adults,

amb altres infants, d'estímuls, de models, de conflictes que sorgeixen, tant en l'àmbit afectiu com social o cognoscitiu i que permeten que cada infant vagi elaborant conceptes respecte a les experiències viscudes, que prengui consciència de la complexitat de la realitat, de diferents postures davant un mateix fet o situació, de l'existència de realitats plurals.

Els educadors i les educadores han de possibilitar aquelles experiències que facilitin l'aprenentatge dels infants, han d'afavorir una dinàmica positiva de relació entre ells, com també han de fomentar la participació d'aquests en les manifestacions lúdiques i culturals adequades a la seva edat que els permetin anar desenvolupant el sentiment de pertinença a un grup humà organitzat.

El joc és fonamental per al creixement físic, intel·lectual i social de l'infant. Així l'escola té un protagonisme importantíssim en aquest aspecte. La convivència amb altres infants, la convivència amb professionals de l'educació, faciliten el desenvolupament de la capacitat de representació i simbolisme de les vivències i fantasies dels infants i l'adquisició d'hàbits i valors necessaris per al seu creixement. Així, l'escola esdevé un mitjà per accedir a nous vehicles d'expressió i comunicació.

La relació amb els altres és un factor fonamental per a la construcció de la pròpia identitat, dels sentiments de seguretat i autoestima i per al desenvolupament de l'autonomia.

Durant tota l'etapa el professorat ha de possibilitar la creació d'un ambient d'afecte, de confiança, de respecte i d'honestedat, que permeti als infants sentir-se estimats, segurs, acollits i acceptats i que en possibiliti el desenvolupament integral en el marc del respecte mutu.

L'escola infantil, com a punt de partida d'un procés que ha de tenir la seva continuïtat al llarg de l'escolarització obligatòria, pot col·laborar, i ha de fer-ho, en la prevenció i compensació de tot tipus de desigualtats que tinguin el seu origen en les diferències de l'entorn social, cultural i econòmic i en les característiques pròpies dels infants, a fi d'aconseguir el creixement harmònic de tots i cadascun d'aquests.

En la nostra societat, la transformació històrica del medi familiar i social ha conduït al fet que l'escola, família i altres agents socials estiguin implicats en la funció educadora, i proporcionen als nins i nines situacions i experiències enriquidores per al seu aprenentatge. La família, l'escola i la resta d'agents educatius han de plantejar la seva actuació de manera coordinada i complementària, cercant la col·laboració i coherència entre les seves intervencions.

L'educació infantil constitueix una etapa no obligatòria i integrada del sistema educatiu, que s'organitza en dos cicles: fins als tres anys i dels tres als sis anys. Ambdós cicles configuren l'escola infantil com una etapa educativa amb personalitat pròpia dins el sistema educatiu. L'organització de l'etapa en dos cicles de tres anys cadascun pretén facilitar l'engranatge entre processos d'ensenyament-aprenentatge i ritmes de desenvolupament evolutiu, sense perdre en cap moment la unitat del procés evolutiu de l'infant. El cicle constitueix, així, la unitat temporal bàsica d'escolarització en la qual s'assumeix l'heterogeneïtat de capacitats, interessos, ritmes i processos de l'alumnat.

L'etapa d'educació infantil és una etapa en si mateixa, amb les finalitats que determina la LOGSE, recollides i desenvolupades en aquest Decret. Tot i la seva identitat, requereix la coordinació amb l'etapa d'educació primària per garantir un pas adequat vers aquesta, coordinació que no significa supeditació, sinó enllaç per assegurar la continuïtat en el pas d'una a altra etapa.

La no-obligatorietat de l'etapa no és incompatible amb la regulació legal dels elements bàsics d'aquesta, pel fet de ser d'interès públic tot allò que es refereix a un valor social tan important com és l'educació. Així, el currículum del present decret inclou els objectius, continguts, criteris d'avaluació i mètodes pedagògics ordenats envers la consecució de les finalitats de l'etapa, amb caràcter global, perfectament aplicable a l'educació infantil; encara que és cert que els elements d'aquest s'han de desenvolupar de forma diferent i específica.

El sistema educatiu que es pretén és un sistema sensible a les necessitats de la societat i de les persones que la formen. Així, la diversitat d'interessos culturals, de capacitats, de motivacions, de necessitats, esdevé ara un repte fonamental del sistema educatiu, a fi que tothom pugui tenir la seva resposta en l'escola. D'aquesta manera, i atès que les necessitats educatives especials es defineixen dins el context educatiu en el qual es desenvolupen, que varien segons les condicions, les oportunitats, el procés d'aprenentatge de l'alumne i segons la realitat sociofamiliar que l'envolta, és dins l'àmbit del currícu-

lum general i comú allà on s'ha de preveure la resposta a l'alumnat amb necessitats educatives especials. Un currículum obert és un dels instruments més importants per respondre a aquesta diversitat. L'educació infantil ha de tenir un caràcter essencialment global a fi de permetre als infants abordar la realitat des de tots els àmbits, i establir múltiples relacions entre les coses noves i les que ja han après per aconseguir nous aprenentatges. Aquesta intenció de globalitat que ha de tenir l'educació infantil no és incompatible amb el seu desenvolupament i organització en grans àmbits d'experiència. L'agrupament dels diferents continguts de l'etapa en blocs no és més que una forma de presentar els aspectes bàsics que ha de tenir en compte l'equip de professorat a l'hora de planificar les propostes educatives dins l'activitat diària per aconseguir els objectius proposats.

Aquest caràcter global de l'educació infantil permet que s'incorporin en el currículum elements educatius bàsics: educació per la democràcia, coneixement i pràctica dels drets humans, educació moral i cívica, educació per la pau, educació per la salut, educació per la igualtat d'oportunitats, educació pel respecte i la igualtat dels drets i deures de les persones, educació ambiental, educació sexual, educació del consumidor, educació viària, educació intercultural, educació per la construcció europea. El treball d'aquests elements bàsics és fonamental per a una educació en valors que propiciï una actitud i una participació social crítica, activa i solidària.

La concreció del currículum, imprescindible per a la pràctica docent, implica la feina d'equips educatius com a element bàsic per donar coherència a cada centre, a l'hora de distribuir els continguts i seqüenciar-los, establir línies generals d'aplicació d'aquests criteris, metodologia, adaptacions curriculars i activitats de caràcter didàctic. L'autonomia pedagògica i organitzativa dels centres queda assegurada mitjançant la concreció de projectes curriculars adaptats a les necessitats dels centres i a les característiques de l'alumnat. El professorat, en el marc d'aquests projectes, ha de realitzar la seva pròpia programació com a recull dels processos educatius que es proposa desenvolupar dins l'aula.

Atès l'anterior, a proposta del conseller d'Educació i Cultura, d'acord amb el Consell Consultiu i havent-ho considerat el Consell de Govern a la sessió de dia 4 de maig de 2001,

DECRET

Article 1

1. Aquest Decret és el desenvolupament, per a l'educació infantil, del que disposa l'apartat tres de l'article 4 de la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, i integra el que disposa el Reial decret 1330/1991, de 6 d'octubre, pel qual s'estableixen els aspectes bàsics del currículum de l'educació infantil i el que regula el Decret 125/2000, de 8 de setembre, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, l'educació primària i l'educació secundària obligatòria.

2. A partir de les competències plenes en matèria d'educació, assumides d'acord amb l'Estatut d'autonomia, aquest Decret ha de ser d'aplicació en els centres educatius de les Illes Balears.

Article 2

1. L'educació infantil s'organitza en dos cicles de tres anys de durada cada un d'aquests.
2. La llengua catalana ha de ser la llengua vehicular en aquesta etapa.

Article 3

L'educació infantil ha de contribuir a desenvolupar en l'alumnat les diferents capacitats que es concreten en els objectius següents:

- a) Descobrir, conèixer i controlar progressivament el seu cos, les pròpies capacitats i limitacions d'acció i expressió, formar-se una imatge positiva d'ell mateix, valorant la pròpia identitat personal, i adquirir hàbits bàsics de salut i benestar.

- b) Actuar de forma cada cop més autònoma, adquirir seguretat afectiva i emocional i desenvolupar les capacitats d'iniciativa i de confiança en ells mateixos.
- c) Establir relacions socials en un àmbit cada vegada més ampli i, progressivament, aprendre a escoltar i a expressar els propis interessos, necessitats, punts de vista i aportacions, i harmonitzar-los amb els dels altres.
- d) Descobrir i desenvolupar la pròpia capacitat d'anàlisi i reflexió sobre les vivències i els aprenentatges individuals i col·lectius.
- e) Establir vincles fluids de relació amb els adults i amb els altres infants, i augmentar la capacitat de respondre als sentiments d'afecte, respectant la diversitat i desenvolupant actituds d'ajuda, de participació i col·laboració.
- f) Observar i explorar l'entorn immediat, amb una actitud de curiositat i de respecte, identificant les característiques i les propietats més significatives dels elements que el conformen i algunes de les relacions que s'hi estableixen.
- g) Conèixer les manifestacions culturals més identificatives de la comunitat de les Illes Balears, desenvolupar actituds de respecte i participació, des del reconeixement de la seva pertinença a la comunitat de les Illes Balears.
- h) Descobrir les diferents formes simbòliques de representació i representar aspectes diversos de la realitat, emocions, vivències o fantasies mitjançant el joc i altres formes de representació i expressió.
- i) Emprar progressivament de forma adequada el llenguatge verbal segons les diferents situacions de comunicació: comprendre i ser compresos pels altres, expressar les pròpies idees, sentiments, experiències i desitjos, avançar en la construcció dels significats, regular la pròpia conducta i influir en la dels altres.
- j) Habituar-se a reconèixer i orientar-se en l'espai mitjançant el joc i elaborar una primera representació mental del temps, a partir de les pròpies vivències.
- k) Enriquir i diversificar les pròpies possibilitats expressives mitjançant la utilització dels recursos i mitjans propis de l'edat, com també comprendre i apreciar diferents manifestacions artístiques.

Article 4

1. El procés d'ensenyament-aprenentatge s'ha de construir a partir dels coneixements i experiències prèvies de l'alumnat, dels seus interessos i motivacions, i ha de tenir com a objectiu capacitar-lo per aconseguir nous aprenentatges funcionals i coherents amb les necessitats derivades del seu procés de maduració.
2. La planificació, l'organització i el tractament de les activitats educatives en l'educació infantil s'han de fer de forma globalitzada i s'han d'adequar a les característiques evolutives dels infants i al seu entorn sociocultural, com també a la diversitat de l'alumnat.
3. Els centres d'educació infantil han d'adoptar mesures d'acolliment i adaptació per als infants que s'incorporin en qualsevol moment de l'etapa.

Article 5

1. En l'àmbit d'aquest decret, s'entén per currículum de l'educació infantil el conjunt d'objectius, continguts, orientacions metodològiques i criteris d'avaluació que han de guiar la pràctica educativa d'aquesta etapa de l'ensenyament a les Illes Balears.
2. El currículum de l'etapa d'educació infantil en els centres docents de les Illes Balears és el que s'inclou com a annex en el present decret.

Article 6

1. El cicle constitueix una unitat curricular temporal d'organització i d'avaluació i el conjunt de professorat d'un mateix cicle constitueix l'equip docent responsable d'aquest.

2. En conseqüència s'ha de facilitar la continuïtat del professorat amb un mateix grup d'alumnes al llarg del cicle, sempre que aquest continui treballant al mateix centre. Excepcionalment i a proposta de l'equip directiu, la Conselleria pot autoritzar la decisió contrària.

3. La Conselleria d'Educació i Cultura ha de dictar les instruccions necessàries per organitzar i orientar la coordinació dels equips educatius de cada cicle i, si n'és el cas, la coordinació entre els dos cicles.

Article 7

1. El currículum d'educació infantil s'estructura entorn dels àmbits d'experiència següents:

- a) Identitat i autonomia personal.
- b) Medi físic i social.
- c) Comunicació i representació.

2. L'organització en àmbits d'experiència dels continguts d'aprenentatge no és més que un mitjà perquè el professorat sistematitzi, ordeni i planifiqui l'ensenyament d'aquesta etapa. El plantejament dels diferents àmbits establerts en aquest Decret implica un tractament globalitzat i d'interrelació mútua i transacció entre aquests, de manera que permeti desenvolupar experiències significatives en el desenvolupament global i harmònic dels infants.

3. D'acord amb les normes que dicta la Conselleria d'Educació i Cultura i el que estableix el projecte lingüístic de centre, es pot introduir de forma primerenca l'ensenyament d'una llengua estrangera en el segon cicle de l'etapa.

Article 8

1. En les situacions educatives de l'àmbit escolar han d'estar implícits els valors que sustenten l'educació per la democràcia, coneixement i pràctica dels drets humans, l'educació moral i cívica, l'educació per la igualtat d'oportunitats, l'educació per la pau, per la igualtat dels drets i deures de les persones i per la interculturalitat i per la construcció europea, l'educació ambiental i del consumidor, l'educació viària, com també l'educació per la salut i l'educació sexual.

2. Aquests valors no poden treballar-se de forma aïllada, ja que estan íntimament relacionats entre si i amb tots els àmbits curriculars. A partir de models rebuts i de les experiències viscudes, els infants incorporaran vivències que seran la base de la construcció d'un sistema de valors que permetrà actuar de forma activa, crítica i solidària envers la societat.

Article 9

1. Atès el caràcter globalitzador de l'educació infantil, no pot especificar-se un horari distributiu de continguts de la llengua catalana en cap de les àrees en què estan organitzats els continguts de l'etapa. En tots els casos, l'ús de la llengua catalana com a llengua de comunicació i ensenyament ha de ser com a mínim igual al de la llengua castellana, i s'ha de garantir que en acabar l'etapa l'alumnat tengui una competència en llengua catalana d'acord amb el seu procés evolutiu, que li permeti seguir les matèries de l'etapa de primària en llengua catalana o llengua castellana, d'acord amb el que s'estableix en el projecte lingüístic del centre.

2. Per aconseguir els objectius assenyalats, els centres han de concretar i adaptar a les seves característiques els plantejaments curriculars establerts a l'annex d'aquest decret a partir del seu projecte lingüístic i del seu projecte educatiu de centre del qual en forma part.

3. La Conselleria d'Educació i Cultura amb la finalitat de reforçar l'ús de la llengua catalana com a llengua de comunicació en l'etapa de l'educació infantil, pot autoritzar programes específics de tractament de les llengües, en el marc dels objectius propis de l'etapa.

Article 10

L'horari escolar s'ha de confeccionar d'acord amb la perspectiva globalitzadora d'aquesta etapa i ha d'incloure activitats i experiències que respectin els ritmes d'activitat, de joc i de descans dels infants. Es considera educatiu tot el conjunt d'activitats de l'infant en el centre.

Article 11

1. Els centres docents han d'adequar el currículum de l'educació infantil a les característiques i necessitats de l'alumnat, mitjançant l'elaboració del projecte curricular d'etapa, que ha d'incloure, almanco, l'adequació i la seqüenciació dels objectius generals d'àrea per a cada cicle, la distribució temporal dels continguts al llarg de l'etapa, les opcions metodològiques i organitzatives, i els criteris i procediments d'avaluació.
2. El projecte curricular ha de preveure la diversitat de l'alumnat i ha de ser el punt de referència dels equips educatius per a l'elaboració de les programacions d'aula.
3. Els projectes curriculars d'etapa han de garantir una acció coherent i coordinada dels equips docents i han de permetre l'adequació a les característiques i necessitats de l'alumnat en coherència amb el projecte educatiu, per reafirmar així la seva autonomia.
4. Els projectes curriculars d'etapa han de preveure i garantir la coordinació entre l'etapa d'educació infantil i la d'educació primària.
5. Els projectes curriculars d'educació infantil han d'incloure previsions per a la coordinació pedagògica amb les famílies o tutors legals.

Article 12

1. D'acord amb el que es disposa en aquest Decret, s'entén per programació un disseny orientatiu de la pràctica docent que, a partir de la concreció dels elements del projecte curricular inclou com a mínim els objectius, els continguts, les activitats d'aprenentatge i d'avaluació, les estratègies metodològiques i la proposta d'avaluació del procés d'ensenyament-aprenentatge per a un període de temps determinat.
2. Els mestres i les mestres han d'elaborar les seves programacions d'acord amb el currículum de l'educació infantil i en coherència amb el projecte curricular d'etapa, les quals s'han d'adequar a la realitat de l'aula. Les programacions han d'incloure les adaptacions curriculars dirigides a l'alumnat amb necessitats educatives especials.
3. La Conselleria d'Educació i Cultura ha de fomentar l'elaboració de materials curriculars per afavorir el desenvolupament del currículum, ha de dictar les disposicions que orientin el treball del professorat en aquest sentit i n'ha de regular el procediment de revisió.

Article 13

1. L'avaluació de l'alumnat de l'etapa d'educació infantil, s'ha d'entendre com un procés totalment adaptat a les característiques de cada un dels infants per garantir-ne el desenvolupament integral i harmònic i d'acord amb el seu procés evolutiu.
2. L'avaluació del procés d'ensenyament-aprenentatge en l'educació infantil és global, contínua i formativa. Aquesta ha de possibilitar l'adaptació de la intervenció pedagògica a les característiques individuals i evolutives de l'infant, i ha d'aportar elements per valorar l'assoliment dels objectius prevists.
3. El professorat ha d'avaluar tant l'aprenentatge de l'alumne com els processos d'ensenyament i la pràctica pràctica docent. Igualment ha d'avaluar el projecte curricular, la programació docent i el desenvolupament del currículum en relació amb la seva adequació a les necessitats educatives i les característiques del centre i dels infants.
4. L'avaluació és responsabilitat del tutor. El tutor és l'encarregat de coordinar i registrar les informacions, actuacions, i decisions relatives al procés d'avaluació de l'alumnat.

5. Per a l'alumnat que presenta necessitats educatives especials segons les avaluacions psicopedagògiques fetes pels serveis d'orientació educativa i psicopedagògica de la Conselleria d'Educació i Cultura, s'han d'adoptar les mesures d'adaptació curricular oportunes per millorar la seva atenció educativa a fi que aquests alumnes puguin assolir els objectius fixats.

6. Les adaptacions curriculars individuals proposades a partir de l'avaluació psicopedagògica són les adequacions del currículum a les necessitats de l'alumne, amb la finalitat que aquest pugui desenvolupar, en la major mesura possible, les capacitats establertes en els objectius generals de l'etapa, participant dels entorns generals i comuns, escolars i extraescolars.

7. Les adaptacions curriculars han de ser el resultat de l'avaluació contextualitzada de les necessitats de l'alumne o alumna en la qual ha de participar l'equip educatiu, i que ha d'incloure una proposta curricular específica.

Article 14

1. Els centres d'educació infantil han de cooperar amb les famílies o tutors legals com a primers responsables fonamentals de l'educació dels infants, a fi d'assegurar el desenvolupament integral i harmònic d'aquests.

2. Els centres escolars han d'adoptar mesures de comunicació periòdiques amb les famílies o tutors legals, per tal d'informar-los i orientar-los sobre els processos d'ensenyament, aprenentatge i avaluació dels infants, i així aconseguir una millora en el procés educatiu d'aquests.

Article 15

La Conselleria d'Educació i Cultura ha de dictar la normativa necessària per propiciar l'autonomia pedagògica dels centres en l'etapa d'educació infantil i, especialment, en tot allò que es refereix a l'aplicació d'aquest Decret.

Disposició addicional

La Conselleria d'Educació i Cultura ha d'adaptar el currículum al qual fa referència aquest Decret a les exigències i necessitats dels centres específics d'educació especial.

Disposició final primera

S'autoritza la Conselleria d'Educació i Cultura per dictar les disposicions necessàries corresponents per al desplegament d'aquest Decret.

Disposició final segona

Aquest Decret és vigent des de l'endemà d'haver-se publicat en el Butlletí Oficial de les Illes Balears.

Palma, 4 de maig de 2001

EL PRESIDENT
Francesc Antich i Oliver

El Conseller d'Educació i Cultura
Damià Pons Pons

